

BAROKA

MIESIĘCZNIK PARAFII ŚW. ANDRZEJA BOBOLI W SOPOCIE

MODLITWA ŚW. JANA PAWŁA II ZA RODZINY

Boże, od którego pochodzi wszelkie ojcostwo na niebie i na ziemi! Ojczy, który jesteś Miłością i Życiem, spraw, aby każda ludzka rodzina na ziemi, przez Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, narodzonego z niewiasty za sprawą Ducha Świętego, źródła Boskiej miłości, stawała się prawdziwym przybytkiem życia i miłości dla coraz to nowych pokoleń.

Spraw, aby Twoja łaska kierowała myśli i uczynki małżonków ku dobru ich własnych rodzin i wszystkich rodzin na świecie.

Spraw, aby młode pokolenie znajdowało w rodzinach mocne oparcie dla swego człowieczeństwa i jego rozwoju w prawdzie i miłości.

Spraw, aby miłość umacniana łaską sakramentu małżeństwa okazywała się mocniejsza od wszelkich słabości i kryzysów, przez jakie przechodzą nieraz nasze rodziny.

Spraw wreszcie, błagamy Cię o to za pośrednictwem Świętej Rodziny z Nazaretu, ażeby Kościół wśród wszystkich narodów ziemi mógł owocnie spełniać swe posłannictwo w rodzinach i poprzez rodziny. Ty, który jesteś Życiem, Prawdą i Miłością w jedności Syna i Ducha Świętego. Amen.

Castel Gandolfo, 15 VIII 1980

Bóg, źródło wszelkiego błogosławieństwa, niech wam hojnie udzieli łaski i przez cały rok strzeże zdrowia waszej duszy i ciała.
Niech Bóg zachowa w was prawdziwą wiarę, da niewzruszoną nadzieję i cierpliwą miłość, która wszystko przetrwa.
Niech Bóg w pokoju kieruje waszym życiem i waszą pracą: dzisiaj i zawsze wysłucha waszą modlitwę i doprowadzi was do życia wiecznego.

INTENCJA PAPIESKIEJ ŚWIATOWEJ SIECI MODLITWY - STYCZEŃ 2024

O dar różnorodności w Kościele

Módlmy się, aby Duch Święty pomagał rozpoznawać dar różnych charyzmatów we wspólnotach chrześcijańskich i odkrywać bogactwo różnych obrządków w łonie Kościoła katolickiego.

SPOTKANIE Z BOGIEM W JEGO SŁOWIE

MEDYTACJE BIBLIJNE - 1 STYCZNIA: UROCZYŚĆ ŚWIĘTEJ BOŻEJ RODZICIELKI MARYI (ŁK 2, 16-21)

O. Raniero Cantalamessa, Kaznodzieja Domu Papieskiego, w jednym ze swych rozważań na święto Świętej Bożej Rodzicielki Maryi, zadaje pytanie: czy również my możemy stać się matkami Chrystusa? Sobór nauczył nas patrzeć na Maryję jako "figurę" Kościoła, czyli jego doskonały wzorzec i pierwociny. Czy jednak Maryja może pełnić rolę wzoru dla Kościoła również w swoim tytule "Matki Boga", jakim oddajemy Jej dzisiaj cześć?

Jest to nie tylko możliwe, mówi, ale nawet niektórzy ojcowie Kościoła doszli do stwierdzenia, że bez tego naśladowania tytuł Maryi byłby dla nas bezużyteczny. "Jakież pożytek ma dla mnie, że Chrystus narodził się kiedyś z Maryi w Betlejem, jeśli nie rodzi się także przez wiarę w mojej duszy?" - mówili. Sam Jezus zapoczątkował to odnoszenie do Kościoła tytułu "Matki Chrystusa", kiedy ogłosił: "Moją matką i moimi braćmi są ci, którzy słuchają słowa Bożego i wypełniają je" (Łk 8,21). Dzisiejsza liturgia przedstawia nam Maryję jako pierwszą spośród tych, którzy stają się matkami Chrystusa przez uważne słuchanie Jego słowa. Wybrała bowiem na tę uroczystość tekst Ewangelii, który mówi, że Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu".

Jak konkretnie stajemy się matką Chrystusa? Jezus wyjaśnia: słuchając Słowa i wprowadzając je w czyn. Są dwa

rodzaje niekompletnego macierzyństwa. O. Raniero Cantalamessa uważa, że często zachowujemy się wobec Słowa Bożego jak pośpieszni obserwatorzy, którzy zerkają na swoje odbicie w lustrze, a potem odchodzą, zapominając od razu jak wyglądali. Krótko mówiąc, to ci, którzy mają wiarę, ale nie mają uczynków. Oni poczynają Chrystusa, nie rodząc Go.

Inna grupa wiernych to ci, którzy rodzą Chrystusa, nie poczynając Go, czyli ci, którzy wykonują wiele dzieł, również dobrych, ale które nie pochodzą z serca, z miłości do Boga i z prawej intencji, a raczej z przyzwyczajenia, z obłudy, z szukania własnej chwały i osobistej korzyści, albo po prostu z zadowolenia jakie daje działanie. To ci, którzy mają uczynki, ale nie mają wiary.

To są przypadki negatywne macierzyństwa niekompletnego. Franciszek z Asyżu opisuje nam pozytywny przypadek podobny do Maryi: "Jesteśmy matkami Chrystusa - pisze - kiedy nosimy Go w sercu i w ciele naszym przez Boską miłość oraz czyste i szczere sumienie; rodzimy Go przez święte uczynki, które powinny jaśnieć dla innych jako przykład!".

Raniero Cantalamessa, Od Ewangelii do życia

PORTRETY BIBLIJNE – REBEKA

W dniu poświęconym Matce Chrystusa, Syna Bożego, przedstawiamy jedną z wielkich postaci biblijnych, matkę Jakuba - Izraela, a więc postać symboliczną dla narodu izraelskiego. Jej imię po hebrajsku brzmiące Rivqah, zmieniło się w językach zachodnich na Rebeka. Żyła w kraju dwóch rzek, czyli w północnej Mezopotamii, i była córką Betuela, wnuka Abrahama. To właśnie do miasta, w którym mieszka Betuel, posyła Abraham sługę swojego Eliezera, by znalazł tam właściwą żonę dla Izaaka, swojego syna. Zgodnie z tradycją, małżeństwa mogły być zawiązywane wewnątrz tego samego klanu.

Pełna przygód wyprawa Eliezera osiągnęła swój cel: Rebeka okazała się dziewczyną subtelną i szlachetną. Mimo, że nie znała Eliezera, ofiarowała mu przy źródle wodę do picia oraz napoiła jego wielbłądy. Negocjacje zakończyły się pomyślnie, głównie dzięki bratu Rebeki, Labanowi. Laban ze swoją matką Milką wypowiedzieli nad Rebeką błogosławieństwo na pożegnanie: "Siostrze nasza, wzrastaj w tysiące nieprzeliczone: i niechaj potomstwo twoje zdobędzie bramy swych nieprzyjaciół!" (Rdz 24, 60).

Spotkanie Rebeki z przyszłym oblubieńcem odbyło się na polu, niemalże przypadkowo. Izaak, smutny z powodu śmierci matki Sary, wyszedł na pole o zachodzie słońca, aby się nieco rozerwać. "Podniósłszy oczy, ujrzał zbliżające się wielbłądy. Gdy zaś Rebeka podniosła oczy, spostrzegła Izaaka, szybko zsiadła z wielbłąda i spytała sługę: "Kim jest ten mężczyzna, który idzie ku nam przez pole?". Sługa od-

powiedział: "To mój pan". Wtedy Rebeka wzięła zasłonę i zakryła twarz". Tak nakazywał wschodni zwyczaj, gdyż Rebeka nie była jeszcze żoną. "Izaak wprowadził Rebekę do namiotu Sary, swej matki. Wziąwszy ją za żonę, Izaak miłował ją, bo była mu pociechą po matce" (Rdz 24, 67). Po okresie bezpłodności, jego żona urodziła bliźnięta, które już w łonie "walczyły ze sobą", zapowiadając przyszłość dwóch nieprzyjaznych sobie rodów, a właściwie dwóch wrogich narodów. Pierwszym, który wyszedł z łona matki, był Ezaw - Edom o czerwonej skórze, który otrzymał w ten sposób pierwotność, bardzo ważne z punktu widzenia prawa dziedziczenia. Drugi nowo narodzony trzymał w swojej ręczce piętę brata i nazwany został Jakub (imię luźno nawiązuje do słowa aqeb, "pięta", ale w

istocie oznacza "Bóg ochrania").

Rebeka odegrała decydującą rolę w historii o pierwotności wyłudzonej przez Jakuba od starszego ojca Izaaka. Jej sympatia skierowana była raczej ku młodszemu synowi, chłopcu inteligentnemu i delikatnemu, zupełnie innemu niż surowy i silny Ezaw. Natchniony autor nie spieszył się z osądem czynu matki i syna, gdyż zależało mu na podkreśleniu prymatu Izraela nad Edomem w historii zbawienia, prymatu, który co ciekawe, dokonał się za przyczyną drugiego, słabszego syna. Często tak się dzieje za sprawą nie zawsze przez nas zrozumiałych wyroków Boga.

Gianfranco Ravasi, Twarze Biblii

Św. Elżbieta Seton – nowojorska święta

Elżbieta przyszła na świat w Nowym Jorku, 28 sierpnia 1774 roku. Pochodziła z protestanckiej rodziny. Gdy zmarła jej matka, a ojciec – Richard Bayley – poślubił drugą kobietę, w domu zaczęło dochodzić do nieporozumień...

W wieku 16 lat opuściła rodzinę, by niebawem wyjść za mąż za kupca Williama Magee Setona, z którym będzie miała pięcioro dzieci. Niestety, w pewnym momencie przedsiębiorstwo Williama przestało przynosić dochody, a on sam zachorował na gruźlicę. Próbując ratować ukochanego męża, Elżbieta zabrała go do Italii, licząc, iż w tamtejszym klimacie odzyska zdrowie. Wkrótce jednak po przybyciu do Livorno – dokładnie w 1803 roku – William zmarł.

Włoscy przyjaciele Elżbiety wspierali ją na duchu, a jako, że byli ludźmi głębokiej wiary, również i Elżbieta zaczęła interesować się różnymi obrzędami i historią Kościoła katolickiego. Otrzymała także pielgrzymkę do sanktuarium w Montenero, gdzie postanowiła

przejsz na katolicyzm. Oficjalnego aktu konwersji dokonała po powrocie do Stanów Zjednoczonych. Miał on miejsce 14 marca 1805 roku.

W związku z porzuceniem dotychczasowego wyznania, wielu protestanckich znajomych odsunęło się od niej, dlatego też Elżbieta – w 1809 roku – przeniosła się do miejscowości Emmitsburg, gdzie założyła zgromadzenie Sisters of Charity – Sióstr Miłosierdzia świętego Józefa, opierając jego reguły na wskazaniach świętego Wincentego de Paul. Warto zaznaczyć, iż było to pierwsze, żeńskie zgromadzenie, jakie powstało w USA. Wcześniej, w Baltimore, założyła – także pierwszą – katolicką szkołę elementarną oraz ochronkę dla sierot.

Zmarła w 1821 roku, mając zaledwie 47 lat. Kanonizowała ją Paweł VI 14 września 1975 roku. Była pierwszą świętą Amerykanką, dlatego też w uroczystościach wyniesienia jej na ołtarze wzięli udział nie tylko przedstawiciele episkopatu Stanów Zjednoczonych, ale i delegaci rządowi. Nie zabrakło wówczas także i hierarchów Kościoła Episkopalnego – wszak przez 31 lat Elżbieta należała do jego wiernych.

Kosciol.wiara.pl

Błogosławieni Męczennicy z Podlasia

Męczennicy Podlascy to chłopcy, którzy oddali życie w obronie swego wiejskiego parafialnego unickiego kościoła w Pratulinie przed atakiem rosyjskich żołnierzy. Wincenty Lewoniuk i 12 jego towarzyszy byli katolikami Kościoła unickiego, który powstał na skutek Unii Brzeskiej z 1596 roku, a został poddany prześladowaniom kiedy ziemię tę znalazły się pod panowaniem rosyjskim.

Męczennicy z Pratulina byli prości, zapewne nawet nie umiejący czytać, ale głęboko wierzący. Zasłynęli niezwykłym męstwem i przywiązaniem do swej wiary podczas brutalnych, krwawych prześladowań Kościoła unickiego, które miały miejsce na terenie zaboru rosyjskiego. A konkretnie, zginęli w obronie swojej świątyni, aby nie została ona przekształcona na cerkiew prawosławną Patriarchatu Moskiewskiego.

Po drugim rozbiórce Polski, władze rosyjskie rozpoczęły akcję, która miała „przywrócić” unitów z powrotem na prawosławie i poddać ich całkowitej rusyfikacji. Oficjalne zniesienie unii na terenie cesarstwa nastąpiło dekretem cara Mikołaja I w 1839 r. a pozostawiono jedną diecezję unicką, diecezję chełmską, w której jednak stopniowo parafie unickie oddawano przemocą Cerkwii prawosławnej.

Jawne prześladowania rozpoczęły się w całej diecezji chełmskiej po powstaniu styczniowym. Jedną z parafii unickich znajdowała się w Pratulinie. 24 stycznia 1874 przybył tam zastęp kozaków uzbrojonych w karabiny. Parafianie niemal w całości zameldowali się przed kościołem i bronili dostępu do świątyni. Żołnierze przekroczyli parkan i bagnietami próbowali utorować sobie drogę do drzwi, na co unicy zareagowali kamieniami i kółkami. Dowódca kozaków zarządził atak. Wtedy jeden z unitów, Daniel Karmasz, trzymający krzyż zawołał do obrońców: „Odrzućcie wszystko, kółki i kamienie, pod kościół. To nie bitwa o kościół, to walka za wiarę i za Chrystusa!”

Kozacy zaczęli strzelać. Pierwszy upadł Wincenty Lewoniuk. Na miejscu zginęło dziewięć osób, a około stu osiemdziesięciu zostało rannych. Cztery osoby zmarły na skutek ran w domach. Kozakom udało się wejść do świątyni, którą otworzono siekierą. Ciała zabitych pochowano w jednej mogile. Usiłowano zrównać ją z ziemią, ale mieszkańcy przez lata dbali o miejsce pochówku bohaterów.

Kim byli Męczennicy Podlascy?

Wincenty Lewoniuk – l. 25, pochodzący z Woroblina. Wśród sąsiadów i znajomych cieszył się opinią pobożnego i przywiązanego do Kościoła człowieka. Podczas obrony świątyni zginął od pierwszej salwy karabinowej.

Daniel Karmasz – l. 48, żonaty. Jako przewodniczący bractwa, podczas obrony Kościoła stanął na czele z krzyżem, który przechowywany jest w Pratulinie po dzień dzisiejszy.

Łukasz Bojko – l. 22. Był człowiekiem szlachetnym i cieszył się dobrą opinią wśród mieszkańców Pratuliny. Podczas obrony świątyni bił w dzwony.

Konstanty Bojko – l. 49. Mieszkał w Zaczopkach. Był ubogim rolnikiem i sprawiedliwym człowiekiem.

Konstanty Łukaszuk – l. 45. Razem z żoną prowadził gospodarstwo, zdobywając środki na utrzymanie 7 dzieci. Szanowano go za rzetelność i

uczciwość.

Bartłomiej Osypiuk – l. 30. Był przykładnym ojcem i mężem, człowiekiem głęboko wierzącym. Od dłuższego czasu pełnił straż przy pratulńskiej świątyni i tam też został śmiertelnie ranny.

Anicet Hryciuk – l. 19. Ze względu na niezwykłą pobożność i dobroć przyrównywano go do św. Stanisława Kostki.

Filip Geryluk – l. 44, z Zaczopek. Miał opinię troskliwego ojca i pobożnego człowieka. Zachęcał innych do trwania przy świątyni i sam przy niej zginął.

Ignacy Frańczuk – l. 50, z Derła. W opinii najbliższych ponad wszystko przekładał wierność wierze. Po śmierci Daniela Karmasza podniósł krzyż i stał na czele obrońców.

Onufry Wasyluk – l. 21. Pełnił funkcję soltysa w Zaczopkach. Cieszył się dużym uznaniem u ludzi.

Maksym Hąwryluk – l. 34. Pochodził z Derła. Wraz z żoną pracował na skromnym gospodarstwie. Umarł w domu rodzinnym od rany postrzałowej w brzuch.

Jan Andrzejuk – l. 26. Uważany za człowieka bardzo roztropnego, pełnił funkcję kantora w parafii. Ciężko ranny podczas obrony świątyni niebawem zmarł w domu rodzinnym.

Michał Wawrzyszuk – l. 21. Pochodził z Derła. U ludzi cieszył się dobrą opinią. Zmarł z ran następnego dnia po obronie świątyni.

Proces unickich Męczenników z Pratulina rozpoczął się w roku 1918. Otworzył go pierwszy ordynariusz wskrzeszonej Diecezji Siedleckiej bp Henryk Przeździecki. W 1938 roku powołał Diecezjalny Trybunał Kanoniczny i mianował w Rzymie postulatorem tej sprawy franciszkanina o. Wojciecha Topolińskiego.

Jan Paweł II, 6 października 1996 r. w Rzymie, dokonał beatyfikacji Męczenników z Pratulina. Uroczystości beatyfikacyjne zgromadziły tysiące wiernych z wielu krajów świata. Z Polski przybyło około 5 tys. pielgrzymów.

OBJAWIENIE PAŃSKIE

6 stycznia w Kościele Rzymskokatolickim obchodzimy pokłon Mędrców ze Wschodu złożony Dzieciąciu Jezus, opisywany w Ewangelii przez św. Mateusza (Mt 2,1-12), symbolizuje pokłon świata pogan, wszystkich ludzi, którzy kłękają przed Bogiem Wcielonym. To jedno z najstarszych świąt w Kościele. Trzej królowie być może byli astrologami, którzy ujrzeli gwiazdę – znak narodzin Króla. Jednak pozostanie tajemnicą, w jaki sposób stała się ona dla nich czytelnym znakiem, który wyprowadził ich w daleką i niebezpieczną podróż do Jerozolimy. Herod, podejmując ich, dowiaduje się o celu podróży. Podejrzewa, że narodził się rywal. Na podstawie proroctwa w księdze Micheasza (Mi 5,1) kapłani jako miejsce narodzenia Mesjasza wymieniają Betlejem.

Tam wyruszają Mędrcy. Odnajdując Dziecię Jezus, ofiarują Mu swe dary. Otrzymawszy we śnie wskazówkę, aby nie wracali do Heroda, udają się do swoich krajów inną drogą. Uroczystość Objawienia Pańskiego należy do pierwszych, które uświęcił Kościół. Na Wschodzie pierwsze jej ślady spotykamy już w III w. Tego właśnie dnia obchodził Kościół grecki święto Bożego Narodzenia, ale w treści znacznie poszerzonej: jako uroczystość Epifanii, czyli zjawienia się Boga na ziemi w tajemnicy wcielenia. Na Zachodzie uroczystość Objawienia Pańskiego datuje się od końca IV w. (oddzielnie od Bożego Narodzenia).

W Trzech Magach pierwotny Kościół widzi siebie, świat pogański, całą rodzinę ludzką, wśród której zjawił się Chrystus, a która w swoich przedstawicielach przychodzi

z krańców świata złożyć Mu pokłon. Uniwersalność zbawienia akcentują także: sama nazwa święta, jego wysoka ranga i wszystkie teksty liturgii tego dnia.

Od XV/XVI w. w kościołach poświęca się w tą uroczystość kadzidło i kredę. Kredą oznaczamy drzwi na znak, że w naszym mieszkaniu przyjęliśmy Wcielonego Syna Bożego. Piszemy na drzwiach litery **K+M+B**, które mają oznaczać imiona Mędrców lub też mogą być pierwszymi literami łacińskiego zdania: (Niech) Chrystus mieszkaniem błogosławi – po łacinie: **Christus mansionem benedicat**. Zwykle dodajemy jeszcze aktualny rok.

www.brewiarz.pl

KALENDARIUM NA STYCZEŃ

LITURGICZNE

- 1.01 – UROCZYSTOŚĆ ŚWIĘTEJ BOŻEJ RODZICIELKI MARYI; 57. Światowy Dzień Pokoju
- 2.01 – Świętych Bazylego Wielkiego i Grzegorza z Nazjanzu, biskupów i doktorów Kościoła
- 6.01 – UROCZYSTOŚĆ OBJAWIENIA PAŃSKIEGO; dzień modlitw w intencji misji; pierwsza sobota miesiąca
- 7.01 – Święto Chrztu Pańskiego
- 14.01 – II NIEDZIELA ZWYKŁA
- 17.01 – Świętego Antoniego, opata
- 19.01 – Świętego Józefa Sebastiana Pelczara, biskupa
- 21.01 – III NIEDZIELA ZWYKŁA; Niedziela Słowa Bożego Początek Tygodnia Powszechnej Modlitwy o Jedność Chrześcijan
- 24.01 – Świętego Franciszka Salezego, biskupa i doktora Kościoła
- 25.01 – Święto Nawrócenia Świętego Pawła, apostoła
- 26.01 – Świętych biskupów Tymoteusza i Tytusa
- 28.01 – IV NIEDZIELA ZWYKŁA
- 31.01 – Świętego Jana Bosko, prezbitera

HISTORYCZNE

- 2.01.1929 – Rozpoczęła się działalność przewozowa PLL LOT na pięciu liniach krajowych oraz linii zagranicznej Katowice – Brno – Wiedeń.
- 4.01.1729 – Warszawska drukarnia pijarów wydała pierwszy numer „Nowin Polskich”, przemianowanych w 1730 roku na „Kurier Polski”.
- 6.01.1494 – Ojciec Bernardo Boyle odprawił na wyspie Hiszpanioli pierwszą mszę św. w Nowym Świecie.
- 8.01.1884 – ur. Kornel Makuszyński, polski prozaik, felietonista, krytyk teatralny, publicysta
- 10.01.1989 – reaktywowano towarzystwo gimnastyczne "Sokół"
- 13.01.1939 – ur. Jacek Gmoch, polski piłkarz, trener
- 17.01.1934 – ur. Jerzy Turek, polski aktor
- 21.01.1954 – Został zwodowany USS „Nautilus”, pierwszy okręt podwodny o napędzie atomowym.
- 25.01.1919 – Powstały Państwowe Zakłady Graficzne, przekształcone 26 maja 1925 w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych
- 25.01. 1954 – Premiera pierwszego kolorowego filmu fabularnego produkcji polskiej Przygoda na Mariensztacie w reżyserii Leonarda Buczkowskiego.

Program wizyty duszpasterskiej Kołędu A.D. 2024

Tegoroczna wizyta duszpasterska czyli kołędu, planowana jest po Nowym Roku. Czas spotkań kołędowych będzie okazją do wspólnej modlitwy, do wzajemnego poznania się, zbliżenia się duszpasterzy do parafian i odwrotnie; będziemy mogli porozmawiać o radościach i troskach naszych parafian oraz o wspólnych sprawach naszej parafialnej wspólnoty.

Program kołędu:

wtorek, 2 stycznia 2024 - ul. Powstańców Warszawy

środa, 3 stycznia 2024 - ul. Goyki

czwartek, 4 stycznia 2024 - ul. Morska

piątek, 5 stycznia 2024 - ul. Budzisa, ul. Helska, ul. Ceynowy

sobota, 6 stycznia 2024 - Uroczystość Objawienia Pańskiego (Trzech Króli)

niedziela, 7 stycznia 2024 - Niedziela Chrztu Pańskiego

poniedziałek, 8 stycznia 2024 - ul. Mokwy, ul. Majkowskiego

wtorek, 9 stycznia 2024 - ul. Grunwaldzka

środa, 10 stycznia 2024 - ul. Pokorniewskiego

czwartek, 11 stycznia 2024 - ul. Królowej Jadwigi,

piątek, 12 stycznia 2024 - ul. Haffnera (nr parzyste od 14 do 44)

sobota, 13 stycznia 2024 - ul. Haffnera (nr parzyste od 48 do 78 i 79)

niedziela, 14 stycznia 2024 - II Niedziela Zwykła

poniedziałek, 15 stycznia 2024 - ul. Fiszera, ul. Pułaskiego

wtorek, 16 stycznia 2024 - ul. Parkowa, ul. Ogrodowa, ul. Kordeckiego

środa, 17 stycznia 2024 - ul. Bema od 17.00

czwartek, 18 stycznia 2024 - Aleja Niepodległości

(nr nieparzyste od 855 do 863)

piątek, 19 stycznia 2024 - Aleja Niepodległości

(nr nieparzyste od 865 do 893)

sobota, 20 stycznia 2024 - kołędu dodatkowa

Jeżeli ktoś chciałby umówić się w innym terminie, prosimy o kontakt:
e-mailowy: swbobola@gmail.com lub telefoniczny (tel. 58 551 50 03)

STATYSTYKI PARAFIALNE

W roku 2023 w naszym kościele:

- Chrzest święty przyjęło 18 dzieci,
- Sakramentalny związek zawarło 11 par
- We Mszy świętej pogrzebowej powierzyliśmy Miłosiernemu Bogu 17 zmarłych
- Do pierwszej Komunii przystąpiło 31 dzieci

Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Boboli w Sopocie

MSZE ŚWIĘTE

NIEDZIELE I ŚWIĘTA

7.30 9.00 10.30

12.00 13.15 18.00

DNI POWSZEDNIE

9.00 18.00

w sobotę o 18.00 - liturgia niedzielna

BIURO PARAFIALNE

czynne:

w poniedziałek: 10.00 - 11.00

w czwartek: 16.00 - 17.00

tel. 58 551 50 03

www.swbobola.pl

NABOŻEŃSTWA

I CZWARTEK MIESIĄCA – po Mszy św. o godz. 18.00 modlitwa w intencji kapłanów i o nowe powołania kapłańskie, zakonne i misyjne (w listopadzie ze względu na Dzień Zaduszny będzie po Mszy o 9.00)

I PIĄTEK MIESIĄCA – po Mszy św. o godz. 18.00 nabożeństwo ku czci Najświętszego Serca Pana Jezusa i adoracja Najświętszego Sakramentu połączona z uwielbieniem i śpiewem do godz. 19.30.

I SOBOTA MIESIĄCA – po Mszy św. o godz. 9.00 – nabożeństwo do Niepokalanego Serca Maryi z Różańcem wynagradzającym

OSTATNIA SOBOTA MIESIĄCA – po Mszy św. o godz. 9.00 Różaniec rodziców i dziadków w intencji dzieci i wnuków

SPOWEDŹ

W dni powszednie 15 minut przed Mszą św. o 9.00 i 18.00.
W niedzielę oraz w sobotę o 18.00 na początku każdej Mszy św.

KAPLICA WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

W okresie zimowym kaplica jest otwarta od 10.00 do 18.00, ale ze względu na porę roku nie ma wystawienia Najświętszego Sakramentu.

NA DROGACH I ŚCIEŻKACH CHRYSZTUSOWEGO KAPŁAŃSTWA

Odcinek jedenasty: Gdynia. Numer 4. **Baptysteria.**
CHRZEST ŚWIĘTY W WYDANIU PO SOBORZE WATYKAŃSKIM II.
Część III wstępu liturgiczno - duszpasterskiego (zakończenie)

1. Kim jest więzień polityczny?

Tak się złożyło, że osobiście znałem Księża Tadeusza Kuracha i Ks. Jana Borkowskiego. Ks. Tadeusz był moim kolegą z tego samego rocznika święceń kapłański. Natomiast Ks. Jan był jednym z Ks. Proboszczów w dekanacie luzińskim, gdzie byłem Dziekanem. Obaj wcześniej byli Wikariuszami w parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni, gdzie Proboszczem był, już dobrze nam znany Ks. Prałat Dr Hilary Jastak.

Obaj Księża: Tadeusz Kurach i Jan Borkowski tego samego dnia zostali zatrzymani i aresztowani - niespodziewanie na ulicy w pobliżu swojego kościoła i plebanii. Aresztowali ich z zaskoczenia ZOMO-wcy, bo rzekomo rzucali w nich kamieniami. Później wiele razy rozmawiałem z Ks. Tadeuszem, który mówił mi, że była to nie prawda. Po kolacji wyszli na ulicę, żeby doświadczyć zapachu gazu łzawiącego po jednej z akcji pacyfikowania większych grup ludzi, które nie godziły się na niesprawiedliwy stan rzeczy.

Dodatkowo Ks. Kurach mówił mi, że nawet gdyby chciał rzucać kamieniami, nie mógłby, gdyż od lat miał złamaną rękę, która nie chciała się zrosnąć.

Ostatecznie obaj Księża zostali brutalnie zapakowani do wozu policyjnego i odwiezieni do aresztu śledczego. W ten oto sposób zostali - w jednej chwili więźniami politycznymi.

Kto to jest „więzień polityczny”? Więzień polityczny to osoba lub grupa osób umieszczana w zakładzie karnym lub areszcie domowym ze względu na swoje przekonania polityczne lub poglądy.

Często jest to związane z krytyką władzy. Czasami pojęcie to jest utożsamiane z więźniem sumienia. Zwykle w takich przypadkach dowody są fabrykowane. Często więźniowie polityczni po uwolnieniu, jak na przykład Aleksandr Sołżenicyn publikują wspomnienia (w tym wypadku „Archipelag GUŁag”).

W nawiązaniu do tej definicji „więzień polityczny” chcę powiedzieć, że szczególnie ks. Jan Borkowski, po uwolnieniu - w różnych czasopiśmie - dawał świadectwo jak wiele upokorzeń i cierpień doznali z rąk komunistycznej Władzy. Wyrazem tego niech będzie, tu zamieszczona krótka notatka życia i pracy tak Ks. Tadeusza Kuracha jak i Ks. Jana Borkowskiego.

2. Ks. Tadeusz Kurach

Ks. Tadeusz Kurach, długoletni proboszcz parafii w Kamienicy Królewskiej został odznaczony jednym z najwyższych polskich odznaczeń państwowych - Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Uroczystość wręczenia odznaczenia miała miejsce w sobotę 11 grudnia 2010 roku w kościele w Załakowie. W imieniu Prezydenta RP medal przekazał senator Kazimierz Kleina: „Odznaczenie zostało przyznane księdzu Kanonikowi za jego niezłomną postawę w stanie wojennym” - mówił Kazimierz Kleina. „Ksiądz Kanonik, który był wówczas młodym wikarym u ks. Hilarego Jastaka, w pierwszych dniach stanu wojennego został zatrzymany, aresztowany i później skazany na długie więzienie. Pobyt w areszcie wywarł duże piętno na życiu i postawie księdza Kano-

nika. W 1983 roku, po zwolnieniu z więzienia, został proboszczem w Kamienicy Królewskiej”.

W akcie nadania odznaczenia napisano m.in.: „Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Bronisława Komorowskiego za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za działalność społeczną i charytatywną odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski ks. Tadeusz Kurach.”

Wspomnienia ks. Tadeusza Kuracha z okresu aresztowania i pobytu w więzieniu zostały opublikowane w „Wiadomościach Sierakowickich” w numerach 11 i 12/2009 oraz 1 i 2/2010.

Ks. Tadeusz Kurach zmarł w maju 2013 roku po kilkuletniej chorobie nowotworowej.

W sobotnie popołudnie odbyło się odsłonięcie i poświęcenie tabliczki z nową nazwą ulicy w Kamienicy Królewskiej. Uliczce nieopodal kościoła i cmentarza w miejscowości będzie patronował ks. Tadeusz Kurach - pierwszy proboszcz kamienickiej parafii, który zmarł w maju 2013 roku.

- Upamiętniamy pierwszego proboszcza parafii ks. Tadeusza Kuracha nadając jedną z ulic jego imieniem - podkreślał Mirosław Kuczkowski, Przewodniczący Rady Gminy Sierakowice, który odczytał przyjętą w czerwcu uchwałę rady gminy.

- Dziękuję za tę ważną inicjatywę, która sprawi, że nie tylko my żyjący, pamiętający ks. Tadeusza, ale też wszyscy Ci, którzy będą tu mieszkali, przechodzili, wypoczywali, będą mogli odnieść się do jego wspaniałej osobowości człowieka, który zawsze był otwarty na ludzi - podkreślał następca ks. Kuracha w kamienickiej parafii ks. proboszcz Andrzej Piernikarczyk.

Ksiądz kanonik Tadeusz Kurach był pierwszym proboszczem a zarazem budowniczym kościoła w Kamienicy Królewskiej. Do kaszubskiej wsi trafił z Gdyni, gdzie trafiła jako młody wikary do parafii jednego z najwybitniejszych księży kaszubskich. W pierwszych tygodniach stanu wojennego został aresztowany, a później skazany na długie więzienie. Był to czas, który wyrył piętno na jego postawie. Po wyjściu z więzienia w 1983 roku na krótko powrócił jeszcze do gdyńskiej parafii, by potem objąć probostwo w Kamienicy Królewskiej. Swoim parafianom dał się poznać jako skromny człowiek. Kochał ludzi i potrafił z nimi

współpracować.

Przez wiele lat pełnił funkcję dziekana dekanatu sierakowickiego. W grudniu 2010 roku został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski Polonia Restituta za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, za działania społeczne i charytatywne. Był też kanonikiem honorowym Kapituły Kolegiackiej w Kartuzach.

3. Baptysteria.

Wracając do naszego zasadniczego tematu tj. Chrztu Świętego, już na zakończenie, chcę podkreślić, że w obecnej dobie, zasadniczo nie buduje się baptysteriów, a przynajmniej jako osobne architektoniczne budowle.

Co to jest baptysterium? Baptysterium to budowla wznoszona przez chrześcijan, przeznaczona do wykonywania obrzędu chrztu. Baptysteria niekiedy były usytuowana w pobliżu bazylik, katedr czy mniejszych kościołów.

Baptysterium w Pizie

Najstarsze znane baptysterium (III wiek) zachowało się w Dura Europos; było to jedno z pomieszczeń w domu chrześcijan, w którym przy jednej ścianie ustawiono basen chrzcielny. W IV wieku funkcję baptysteriów pełniły niczym niewyróżniające się pomieszczenia, przylegające do kościoła.

Struktura architektoniczna baptysteriów ukształtowała się dopiero w drugiej połowie IV wieku. Obok wolnostojących, prostych, czwo-

roboczych budynków, pojawiały się pod koniec tego wieku bardziej skomplikowane. Plan centralny (koła lub wieloboku) w IV wieku był jeszcze mało popularny, ale od V wieku stał się dominującym.

Głównym elementem w budynku była piscina, zbiornik na wodę. W IV wieku chrzczono przez trzykrotne zanurzenie lub polanie wodą; do końca tego wieku łącznie z chrztem udzielano sakramentu bierzmowania. Baptysteria zaczęły zanikać w średniowieczu wraz ze zmianą obrzędu chrztu: zastąpiono zanurzanie ciała przez polewanie. Na ich miejscu pojawiły się chrzcielnice, stojące wewnątrz kościoła.

4. Ks. Jan Borkowski

Mszy Świętej żałobnej w intencji zmarłego kapłana przewodniczył abp Tadeusz Wojda. - Dzisiaj modlitwą otaczamy naszego brata, kapłana Jana i towarzyszymy mu w tej ostatniej podróży, w której zmierza na spotkanie z miłosiernym Bogiem Ojcem - mówił metropolita gdański.

Homilię wygłosił ks. kan. Stanisław Bach, dziekan dekanatu Luzino. - Gromadzimy się na Eucharystii, aby podziękować Bogu za ziemską drogę ks. Jana. W swoim kapłańskim życiu gorliwie głosił słowo Boże, sprawował sakra-

menty, wiernie przybliżał nam Jezusa Chrystusa, troszczył się o nasze zbawienie. Dziś chcemy wyrazić mu naszą wdzięczność za wszelkie dobro, które dla nas czynił - powiedział kaznodzieja.

Pod koniec Mszy Świętej słowa pożegnania wypowiedział Bogusław Engelbrecht, wójt gminy Linia. - Wspominamy wszystkie sprawy, działania, które łączyły nas ze śp. księdzem proboszczem Janem. Było ich bardzo wiele. Kapłańską posługę w naszej parafii rozpoczął 24 marca 1987 r. i pełnił ją przez prawie 33 lata. Dane mi było uczestniczyć w pięknym jubileuszu 40-lecia kapłaństwa ks. proboszcza. Usłyszał wtedy wiele gratulacji, podziękowań, które przyjmował z wielką skromnością i pokorą - zaznaczyła przedstawicielka władz lokalnych.

- Z dumą wspominam bohaterstwo ks. Jana w czasie stanu wojennego, za które został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski w 2014 r. oraz w 2016 r. Krzyżem Wolności i Solidarności. Przypomnę, że ks. Jan Borkowski udzielał pomocy członkom Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża wraz z ks. Hilarym Jastakiem. Wielokrotnie udzielał schronienia osobom ukrywającym się przed organami Bezpieczeństwa Państwa. W sierpniu 1980 r. uczestniczył w Mszach św. podczas strajków w stoczni w Gdyni. 31 sierpnia 1982 r. został zatrzymany za udział w nielegalnym zgromadzeniu, wnoszenie wrogich okrzyków oraz rzucanie kamieniami w funkcjonariuszy Milicji, a później osadzony w Areszcie Śledczym w Gdańsku. Wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku z dnia 6 listopada 1982 r. został skazany na 3 lata pozbawienia wolności oraz pozbawienie praw publicznych na 2 lata. Karę pozbawienia wolności odbywał w Areszcie Śledczym w Gdańsku i Zakładzie Karnym w Potulicach. W związku z zastosowaniem prawa łaski 31 marca 1983 r. został zwolniony z więzienia. Dziękujemy Ci, księże proboszczu, za wzór postawy patriotycznej, za to, że stanąłeś w obronie prześladowanych w wojnie komunistycznego państwa polskiego z własnym narodem - mówiła w imieniu mieszkańców B. Engelbrecht.

Śp. ks. kan. Jan Borkowski zmarł w niedzielę 19 grudnia

Ksiądz Jan Borkowski, zgodnie z jego wolą, został pochowany na cmentarzu komunalnym w Smażynie nieopodal grobowca swoich rodziców.

Opracował: Ks. Zygfryd Łazarz Leżański

HISTORIA SOBORÓW

SOBÓR CHALCEDOŃSKI (451)

Prawie natychmiast po soborze efeskim na nowo rozpoczęły się dyskusje na temat relacji boskości Chrystusa do Jego człowieczeństwa. W Aleksandrii podkreśla się mocno wewnętrzną spójność Jezusa. Natomiast w Antiochii przeważa pogląd o wyraźnym rozróżnieniu dwóch aspektów w Jezusie, tj. boskiego i ludzkiego. Cyryl z Aleksandrii i Jan z Antiochii zwarli się w ostrej dyskusji na forum publicznym w Efezie, ale widocznie argumenty jednego i drugiego ostudziły zapalczywość adwersarzy i każdy z nich zbliżył się nieco do stanowiska tego drugiego. Wnioski z soboru efeskiego z 431 r. uzupełnione zostały i sprecyzowane porozumieniem z 433 roku. Jednak spory te nie ustają, przebiegają one według tak zwanego rozwoju oscylującego - od podkreślania, wręcz nacisku na boskość Jezusa (Efez w 431 r.), poprzez potwierdzenie poglądu o pełnym człowieczeństwie Chrystusa (Chalcedon 20 lat później) do ponownego powrotu do nacisku na boskość Jezusa (Konstantynopol w 553 r.).

Do sporu-dysputy dołączają prawie wszyscy znaczący ludzie w Kościele i Cesarstwie. Na dodatek w mniej więcej tym samym czasie następują zmiany na najważniejszych urzędach kościelnych: papieża Sykstusa III zastępuje Leon I, w Aleksandrii Dioskur zastępuje Cyryla, Flawian zasiada na stolicy biskupiej w Konstantynopolu. Archimandryta Eutyches kładzie „nacisk na to, co we Wcieleniu uzależnione jest od Boga, a to ze szkodą dla składnika czysto ludzkiego”. „Nagle spoglądamy na życie Jezusa z bardzo daleka: jego zajęcia, jego troski, radości, cierpienia, jego śmierć i zmartwychwstanie nie są naszą sprawą.” Budzi to zastrzeżenia i Eutyches zostaje potępiony. Papież Leon wysłał sławny „List do Flawiana” w którym określa jasno i precyzyjnie wiarę efeską. To jednak zdenerwowało Dioskura z Aleksandrii, który dzięki protekcji Teodozjusza II podczas zgromadzenia zwołanego do Efezu składa z urzędu Flawiana i rehabilituje Eustychesa. Św. Leon potępia ten pseudosobór, znany jako „Iotrostwo efeskie”, i prosi cesarza o zwołanie soboru w Italii. Jednak cesarz umiera a nowym cesarzem zostaje Marcan, mąż siostry cesarza Pulcherii. Oboje popierają stanowisko papieża i zwołują sobór do Chalcedonu. Rozpoczął się on 8 października 451 r. i zgromadził ponad 500 biskupów. Był to największy pod względem liczby uczestników sobór Starożytności. Przewodniczył mu pełnomocnik papieża Leona Paschazyneus, nato-

miast sprawami proceduralnymi i organizacyjnymi kierowali dwaj cesarscy komisarze. Na soborze zrehabilitowano pośmiertnie Flawiana a Dioskura potępiono i złożono z urzędu. Odrzucono twierdzenie o wyłącznie boskiej naturze Jezusa, zgodnie z którym Zbawiciel jest tożsamy z preegzystującym Logosem. Uznano Jezusa z Nazaretu za Boga-Człowieka (Theoanthropos), który jest współistotny (homoousios) ludziom w człowieczeństwie, a zarazem współistotny Bogu w bóstwie. Zgodnie z definicją doktrynalną soboru, Jezus Chrystus w wyniku wcielenia stał się osobą (hypostasis), składającą się z dwóch natur (dyo physeis) - ludzkiej i boskiej. Pozostaje człowiekiem w każdym wymiarze - w swym ciele, w swej duszy i w swym umyśle. Jest też jednością w swej osobowej, bosko-ludzkiej

tożsamości. Mimo doprecyzowania twierdzenia o bosko-ludzkiej naturze Jezusa Chrystusa znajdują się przeciwnicy tej tezy i rodzą się następne herezje wywołujące konflikty. Trwają one do następnego soboru w Konstantynopolu. Nestorianie przetrwali długie wieki w Indiach a monofizyci w Egipcie. Niestety też Kościoły egipskie, etiopskie, erytrejskie, nubijskie, arabskie, syryjskie, perskie, ormiańskie i malabarskie odłączyły się od głównego nurtu chrześcijaństwa. Podziały te przetrwały do naszych czasów. Miały też wpływ na powstanie i rozprzestrzenianie się islamu. Oprócz decyzji dotyczących spraw ściśle doktrynalnych sobór uchwalił 30 kanonów dyscyplinarnych, wśród których kontrowersje budził jedynie kanon 28. uchwalony podczas nieobecności przedstawicieli Zachodu a który zrównywał pod względem eklezjalnym Konstantynopol z Rzymem. Przedstawiciele Wschodu mając na uwadze polityczną słabość Rzymu (zagrożenie ze strony barbarzyńców, słabość władzy cesarskiej - bronić miasta miał papież Leon „gołymi rękami”) i potęgę Konstantynopola próbowali przenieść „środek ciężkości” chrześcijaństwa do stolicy silniejszego z Cesarstw - Konstantynopola. Świadomie zignorowali też całą teologiczną tzw. doktrynę Piotrową, mówiącą o pierwszeństwie biskupa Rzymu w przewodzeniu Kościołowi. Nadali Konstantynopolowi analogiczne uprawnienia jakie miał Rzym rozszerzając je nawet na terytory poza cesarstwem. Przy okazji dostosowali struktury kościelne do struktur państwowych. Przedstawiciele Zachodu oprotowali ten kanon, ale sprawa ta stała się zaczątkiem cesaropapizmu i konfliktów, które w XI w. doprowadzą do schizmy wschodniej.

WS na podst.: Francois Becheau - Historia soborów i Wikipedii

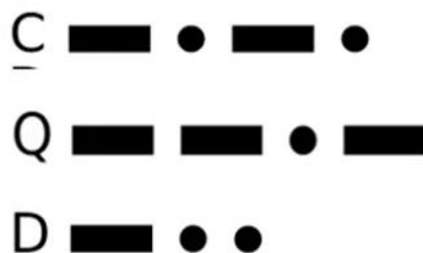
MORSKI SYGNAŁ ALARMOWY - CQD

CQD (wym. Si Kju Di) - dawny sygnał, oznaczający zagrożenie na morzu i nawoływanie o pomoc. Uznawany za pierwszy taki sygnał w komunikacji radiowej. Został ustanowiony 7.01.1904 roku.

Po nadaniu kodu CQD następował kod statku (np. Titanic miał kod wywoławczy MGY), a potem współrzędne statku, wzywającego pomocy. W roku 1910 CQD zostało zastąpione nowocześniejszym sygnałem SOS, który mógł nadać nawet najmniej wprawny radiotelegrafista, gdyż litery S i O są proste do nadania alfabetem Morse'a.

Wbrew powszechnej opinii, skrót CQD nie pochodzi od angielskiego "Come Quick, Danger" (Przybądź Szybko, Niebezpieczeństwo). Litery CQ brzmią w języku angielskim podobnie do "seek you" („szukam cię”) i jest to wywodzący się z telegrafii lądowej sygnał oznaczający wiado-

mość skierowaną do wszystkich stacji (do dziś jest używany przez krótkofalowców przy próbie nawiązania łączności). Gdy radiotelegraf zaczął być stosowany na morzu, przedsiębiorstwo Marconiego przejęło sygnał CQ z telegrafii lądowej. Nie istniał jednak sygnał oznaczający zagrożenie, zatem żeby go stworzyć, do liter CQ dołożono D, uważaną za skrót od "Distress" (niebezpieczeństwo). CQD oznacza więc raczej Do wszystkich stacji - niebezpieczeństwo.

PATRONI ROKU 2024

Sejm ustanowił patronów roku 2024. Wybrano dziewięciu patronów, czterech z nich to wybitni polscy pisarze: Marek Hłasko, Melchior Wańkowicz, Kazimierz Wierzyński oraz Zygmunt Miłkowski. Również Senat wybrał patronów na ten sam rok. Są wśród nich Witold Gombrowicz i Czesław Miłosz. W ten sposób upamiętnia się osoby zasłużone dla polskiej kultury, sportu i historii.

W 2024 roku będziemy obchodzić 90. rocznicę urodzin Marka Hłaski i z tego też powodu Sejm zdecydował, że to on będzie patronem nadchodzącego roku. Marek Hłasko to wybitny polski prozaik i autor scenariuszy filmowych. Debiutował w 1951 r. opowiadaniem „Baza sokołowska”. Na podstawie jego utworów powstały m.in. filmy „Zbieg” Stanisława Jędryki czy „Baza ludzi umarłych” Czesława Petelskiego.

Posłowie w uchwale zwrócili uwagę na to, że pisarz potrafił nasycić banalne motywy i tematy zaczerpnięte z potocznego życia głęboką treścią egzystencjalną, dzięki czemu jego twórczość ma wymowę uniwersalną.

W czasie posiedzenia przypomniano o świetnie przyjętym przez krytyków tomie „Pierwszy krok w chmurach”. Zwrócono także uwagę na emigracyjne losy Hłaski i kolejne utwory „Sowa, córka piekarza”, „Wszyscy byli odwrócenii”, „Drugie zabicie psa” oraz „Piękni dwudziestoletni”.

W 50. rocznicę od jego odejścia Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2024 Rokiem Melchiora Wańkowicza – niepokornego, odważnego, wnikliwego dziennikarza, pisarza i reportażysty, będącego wzorem i symbolem polskiego dziennikarstwa – napisali posłowie.

Melchior Wańkowicz to wybitny polski reportażysta i pisarz. Debiutował artykułami w prasie jeszcze w czasie zaborów. Do jego twórczości należą m.in.: „Strzępy Epopei. Opowiadania”, „Szczęście lata”, „Bita o Monte Cassino”, „Westerplatte”, „Tędy i owędy”. Jego powieść autobiograficzna „Ziele na kraterze” znajduje się na liście lektur obowiązkowych w szkole podstawowej.

Kazimierz Wierzyński – 130. rocznica urodzin

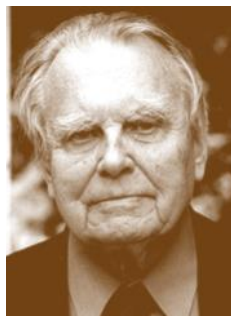
Polski poeta, eseista, prozaik. W młodości był zaangażowany w konspirację niepodległościową, a pod koniec I wojny światowej, po wyjściu z niewoli rosyjskiej działał w Polskiej Organizacji Wojskowej. Debiutował w 1913 r. wierszem „Hej, kiedyż, kiedyż”, ale za właściwy debiut uznaje się tomik wydany w 1919 r. „Wiosna i wino”, który przyniósł mu popularność. Pisarz otrzymał złoty medal w olimpijskim konkursie sztuki i literatury w 1928 r. w Amsterdamie za utwór „Laur Olimpijski”. Otrzymał również Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi oraz Złoty Wawrzyn Akademicki.

W 2024 r. minie 200 lat od narodzin Zygmunta Miłkowskiego, znanego również jako Teodor Tomasz Jeź. Żołnierz i pisarz, wytrwały działacz niepodległościowy, twórca idei obrony czynnej i skarbu narodowego – tak na jego temat wypowiedzieli się posłowie. Walczył w Powsta-

niu Styczniowym, a po jego upadku przebywał i działał we Francji, a następnie w Szwajcarii. Artysta pozostawił po sobie ponad 80 powieści, jako powieściopisarz debiutował w 1858 r. powieścią „Wasył Hołub” opublikowaną w „Dzienniku Literackim”. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Niepodległości z Mieczami.

W 2024 roku obchodzić będziemy 20. rocznicę śmierci Czesława Miłosza. To wybitny poeta, laureat Nagrody Nobla (w 1980 r.), a także polski eseista, historyk literatury, tłumacz, dyplomata. Tworzył od lat wczesnej młodości, aż do śmierci, przez ponad 70 lat. To jeden z najczęściej tłumaczonych, na wszystkie języki, polskich autorów.

W ocenie senatorów jako pisarz i myśliciel stał się on jednym z największych autorytetów intelektualnych, a jego twórczość jest zakorzeniona w wieloetnicznych tradycjach polskiej kultury, reprezentuje zarazem dziedzictwo narodów Europy Środkowo-Wschodniej z jej doświadczeniem skutków nazizmu i komunizmu – czytamy

uzasadnienie na stronie internetowej Senatu.

Rok 2024 to 120. rocznica urodzin Witolda Gombrowicza. Z tego powodu Senat zdecydował się na wspomnienie o nim w nadchodzącym roku. Pisarz debiutował w 1933 r. zbiorem pt. „Pamiętnik okresu dojrzewania”, niezrozumianym przez krytyków, wielokrotnie nagradzany za swą twórczość, nominowany do Nagrody Nobla. Jego utwory również często i chętnie są przekładane na języki obce. Utwory takie jak „Ferdynand” czy „Trans-Atlantyk” na stałe zapisały się w historii polskiej literatury.

Senatorowie wskazują też, że autor „Ferdynanda” należy dziś nie tylko do najważniejszych twórców rodzimej literatury, ale jest również jednym z czołowych inspiratorów współczesnej europejskiej myśli filozoficznej, społecznej i artystycznej. Jego dorobek od dziesięcioleci stanowi wizytówkę nowoczesnej polskiej kultury, jej uniwersalnego wymiaru i awangardowego potencjału – napisano na stronie internetowej Senatu.

Rok 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej

Senat ustanowił rok 2024 Rokiem Edukacji Ekonomicznej. Oznacza to, że w nadchodzącym roku szczególny nacisk kładziony będzie na rozwój Edukacji Ekonomicznej. Senatorom zależy na wzmocnieniu świadomości ekonomicznej Polaków, a także docenieniu wkładu w rozwój gospodarczy w ostatnich 100 latach. Kierując się słowami Władysława Grabskiego: «Edukacja ekonomiczna stanowi fundament dobrobytu narodowego i osobistego», chcemy wzmocnić dążenia świata ekonomii i edukacji do podmiotowej obecności edukacji ekonomicznej w polskim życiu społecznym, gospodarczym i politycznym – czytamy w uchwale.

Lista patronów roku 2024 jest bardzo pokaźna, wśród nich poza wymienionymi powyżej pisarzami: abp. Antoni Baraniak, Romuald Traugutt, Wincenty Witos, rodzina Ulmów, Polscy Olimpijczycy. Senat wskazał również: Wincenta Witosę oraz Władysława Zamojskiego

Polityczny pragmatyk i twórca Narodowej Demokracji

"Można było nie zgadzać z jego ideologią, ale niepodobna nie uznać, że kierował się najszczerzszymi intencjami służenia narodowi" - tak o Romanie Dmowskim pisano w przedwojennym "Zielonym Sztandarze".

2 stycznia 1939 roku zmarł Roman Dmowski, polityk, publicysta, Minister Spraw Zagranicznych, poseł na Sejm Ustawodawczy RP oraz II i III Dumy rosyjskiej. Był twórcą Narodowej Demokracji oraz politycznym przeciwnikiem Józefa Piłsudskiego. Jeden z najwybitniejszych, a zarazem najbardziej kontrowersyjnych polityków w naszej historii najnowszej.

Na początku XX wieku, gdy Polska jeszcze marzyła o "wybiciu się na niepodległość", starły się ze sobą dwie koncepcje wizji przyszłego wolnego państwa, stworzone przez dwóch wielkich Polaków - Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego. Myśl pierwszego z nich oparta była na romantycznych wspomnieniach o I Rzeczypospolitej - kraju wielu narodów, oraz na wierze w możliwość wywalczenia niepodległej Polski orężem. Jej podstawę stanowiła historia i tradycja. Druga koncepcja państwa była chłodną kalkulacją, trzeźwą oceną sytuacji, odwołaniem do więzów etnicznych i nowej formuły narodu.

Choć ostatecznie dzisiejsza Polska bliższa jest marzeniom Romana Dmowskiego, jego postać nie jest tak znana jak jego politycznego rywala. Natomiast stworzone przez niego podstawy ideologii endecji budzą nieustannie wielkie kontrowersje.

Roman Dmowski urodził się we wsi Kamionek niedaleko Warszawy (współcześnie jest to część warszawskiej Pragi) w niezamożnej rodzinie drobnoszlacheckiej. Ukończył III Gimnazjum Warszawskie, a następnie wstąpił na Wydział Matematyczno-Fizyczny Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie w 1891 roku po złożeniu rozprawy "Przyczynki do morfologii wymoczków włoskowatych" otrzymał stopień kandydata nauk przyrodniczych.

Jeszcze w czasie studiów zaangażował się w działalność polityczną. Od 1888 roku należał do ZET-u, koła organizacji młodzieży patriotycznej, a od roku następnego działał w Lidze Polskiej, skupiającej niepodległościowe środowisko krajowe i emigracyjne. Już wtedy zarysowały się jego silne tendencje antysocjalistyczne. W roku 1893 dokonał przewrotu w Lidze Polskiej zakładając własną organizację - Ligę Narodową, mającą ściślej zarysowany program polityczny.

Swoje poglądy Dmowski przedstawiał w licznych artykułach publikowanych na łamach "Głosu", "Czasu", a od 1895 "Przeglądu Wszepolskiego" oraz broszurach ("Nasz patriotyzm") i większych publikacjach ("Myśli nowoczesnego Polaka", "Polityka polska a odbudowa państwa", "Niemcy, Rosja i kwestia Polska", "Kościół, naród, państwo"). W latach 1906-1909 sprawował mandat posła w rosyjskiej Dumie.

Gdy wybuchła wojna, Dmowski wyjechał na zachód, gdzie jako prezes Komitetu Narodowego intensywnie angażował się w działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości, doprowadzając m.in. do utworzenia we Francji Armii Polskiej, będącej załącznikiem przyszłych sił zbrojnych II RP. Razem z Ignacym Paderewskim położył również nieocenione zasługi w negocjacjach z wielkimi mocarstwami, doprowadzając 28 czerwca 1919 do podpisania traktatu wersalskiego, uznającego prawo Polaków do

niepodległego państwa.

W II RP, w 1923 roku sprawował funkcję ministra spraw zagranicznych w rządzie Chjeno-Piasta, w 1926 powołał do życia Obóz Wielkiej Polski, organizację endecją pozostającą w stałym konflikcie ze stronnictwem sanacyjnym. W 1928 roku z kolei utworzył Stronnictwo Narodowe.

O jakiej Polsce Roman Dmowski marzył i gdzie upatrywał szans na odzyskanie niepodległości? Jakie były główne założenia polskiej endecji i dlaczego do dziś pozostają poglądami budzącymi tyle sporów?

Przede wszystkim Dmowski przed I wojną światową przyszłość naszego kraju i nadzieję na autonomię widział w sojuszu z

Rosją, angażując się po stronie ruchu neoslawistycznego. Skrętnie ukrywał hasła wolnościowe, aby tym samym nie zrazić wschodniego mocarstwa do pomysłu odbudowy państwa polskiego - po latach sam pisał, że aby osiągnąć swój cel musiał "fraternizować z bydlęciem".

Mimo to swą postawą przysporzył sobie wielu wrogów - często uważany za lojalnego sługę zaborcy, oskarżany był o zdradę. W przeciwieństwie do Józefa Piłsudskiego niezwykle obawiał się zagrożenia ze strony Niemiec, które postrzegał jako państwo silniejsze pod względem cywilizacyjnym, mogące zniszczyć polską kulturę.

Jego wizja odbudowanej już Polski opierała się na asymilacji narodowej. Będąc pragmatykiem, twierdził że koncepcja Rzeczypospolitej jako federacji złożonej z wielu egzystujących obok siebie narodów, jest po 123 latach niewoli nierealna. Dostrzegał świadomość własnej tożsamości Litwinów, Ukraińców, Białorusinów i Żydów oraz ich tendencje separatystyczne, mogące w przyszłości zagrozić jednoci młodemu i słabemu jeszcze państwu polskiemu. Dlatego też nie chciał dla Polski granic szeroko rozciągających się na wschód, ani nie widział miejsca dla mniejszości narodowych w odbudowanym kraju. Zakładał polonizację ludności znajdującej się w granicach RP. Szczególnie znana była jego antysemicka postawa.

Na początku swojej politycznej działalności oraz w pierwszych latach wieku XX, Dmowski był orędownikiem koncepcji tzw. egoizmu narodowego. Koncepcja ta zakładała kierowanie się w pierwszej kolejności dobrem własnego narodu, odrzucając uniwersalizm i działanie na rzecz dobra wszystkich ludzi, niezależnie od ich narodowości. Koncepcja ta była próbą przeszczepienia na grunt polski podobnych haseł głoszonych w dziewiętnastowiecznej Europie w dobie formowania się nowoczesnych nacjonalizmów.

W 1927 roku w publikacji "Kościół, naród i państwo", Dmowski odrzucił te hasła. Podtrzymał wprawdzie, że wspólnota narodowa jest nadrzędna wobec jednostki, która w swych wyborach powinna kierować się dobrem własnego narodu, jednak w swych działaniach musi opierać się ona na zasadach moralnych chrześcijaństwa.

Poglądy nacjonalistyczne stały się wyjściem dla licznych oskarżeń ideologa endecji o kreowanie polskiego faszyzmu. Promowanie założeń Romana Dmowskiego miało duży wpływ na niekorzystne stosunki władz II RP z mniejszościami narodowymi (stanowiącymi ok. 35 proc. społeczeństwa), a także przyczyniło się do pogłębienia wzajemnej niechęci Polaków i Żydów.

NAJWAŻNIEJSI WŁADCY I PRZYWÓDCY W HISTORII.

Leonidas (zm. 480 p.n.e)

Z nowym rokiem rozpoczynamy nowy cykl – najwięksi władcy i przywódcy w historii. Chcemy przedstawić sylwetki ludzi, bez których nasza cywilizacja nie wyglądałaby tak samo.

Król Sparty, dowódca wojsk tego państwa-miasta w bitwie pod Termopilami. Nie jest znana dokładny rok jego przyścia na świat, podaje się tu zwykle przedział 540-530 p.n.e. Wywodził się z rodu Agiadów, był synem króla Anaksandridasa II. Ożenił się z Gorgo, córką swojego przyrodniego brata Kleomenesa. Leonidas i Gorgo mieli syna imieniem Pjejstarchos, który przejął później po ojcu władzę. Około roku 490 p.n.e. po śmierci Kleomenesa Leonidas został królem Sparty, którą rządził razem z Leotychidasem.

Kiedy w 480 roku p.n.e. Persja, którą rządził wtedy Kserkses najechała Grecję, większość miast pozostała neutralna lub wręcz przeszła na stronę najeźdźców. Wraz z wieloma sojusznikami do walki stanąć musiały Ateny oraz właśnie Sparta. Król Leonidas spróbował powstrzymać napór znacznie liczniejszych sił wroga w wąwozie termopilem. Dysponował jedynie 300 wojownikami spartańskimi oraz niewielkimi wojskami sojuszniczymi. Kserkses niezadowolony, że wielkość jego armii nie wywarła na wro-

gach takiego wrażenia, aby się poddał zarządził w końcu atak, jednak wszystkie natarcia perskiej armii zostały odparte.

Sytuacja zmieniła się dopiero kiedy pasterz Efiates pokazał Persom przejście przez góry na tyły Spartan. Pomimo okrążenia Leonidas pozostał na polu bitwy, odsyłając większość oddziałów. Oprócz 300 Spartan pozostało z nim tylko 700 Tespijczyków i 400 Teban, ci ostatni nie do końca dobrowolnie. W trakcie bitwy przeszli zresztą na stronę Persów. Leonidas, jak i wszyscy Spartanie zginęli. Persowie odnaleźli ciało Leonidasa i zbeczczili je, odcinając mu głowę. W miejscu, gdzie poległ ustawiony został obelisk ze słowami, których autorem miał być Symonides: „Przechodniu, powiedz Sparcie, że leżymy tutaj posłuszni jej prawom”.

Ciekawostki historyczne.pl

Sukcesy Armii Czerwonej na froncie wschodnim w 1943 roku i jej zbliżanie się do granic II RP wywoływały niepokój władz Polskiego Państwa Podziemnego dotyczący zachowania się Sowietów po wkroczeniu na tereny należące przed wojną do państwa polskiego. Sytuację komplikowało zerwanie przez Moskwę w kwietniu 1943 roku, po ujawnieniu zbrodni katyńskiej, stosunków dyplomatycznych z rządem polskim w Londynie.

W tym okresie doszło także do zasadniczych zmian we władzach podziemnych i emigracyjnych, wywołanych aresztowaniem w Warszawie dowódcy AK gen. Stefana Roweckiego "Grota" (30 czerwca 1943 roku) oraz śmiercią Naczelnego Wodza i premiera gen. Władysława Sikorskiego (4 lipca 1943 roku).

Następca gen. Roweckiego, gen. Tadeusz Komorowski "Bór" 20 listopada 1943 roku wydał rozkaz o rozpoczęciu na terenie kraju planu "Burza", czyli zbrojnego powstania lub wzmożonej dywersji przeciwko okupantowi niemieckiemu. Rodzaj działań miał być uzależniony od ilości sił przeciwnika na danym terenie.

Rozkaz stwierdzał m.in. "Wobec wkraczającej na ziemie nasze regularnej armii rosyjskiej wystąpić w roli gospodarza. Należy dążyć do tego, aby naprzeciw wkraczającym oddziałom sowieckim wyszedł polski dowódca mający za sobą bój z Niemcami i wskutek tego najlepsze prawo gospodarza. Miejscowy dowódca polski winien się zgłosić wraz z mającym się ujawnić przedstawicielem cywilnej władzy administracyjnej u dowódcy oddziałów sowieckich i stosować się do jego życzeń".

Z militarnego punktu widzenia "Burza" była próbą współpracy polsko-sowieckiej w walce z Niemcami, natomiast w wymiarze politycznym jej celem było skłonienie Sowietów do uznania polskich praw do ziem II Rzeczypospolitej, na które wkraczała Armia Czerwona. Władze podziemne pragnęły skłonić Rosjan do uznania władzy rządu na emigracji oraz wschodniej granicy Polski sprzed 1939 roku, a także dążyły do wyłączenia Rzeczypospolitej spod sowieckiej strefy wpływów. Doświadczenia z walk na Wileńszczyźnie pokazywały, że strona sowiecka nie zamierza uznawać polskiej niezależności. Nawet wspólna walka z wojskami niemieckimi nie przeszkadzała później Sowietom w aresztowaniach przedstawicieli cywilnych władz państwa polskiego oraz dowódców AK i ich żołnierzy lub wcielaniu ich do ar-

Akcja Burza

mii Berlinga.

Pierwotny plan "Burza" nie przewidywał walk na terenie dużych miast dla oszczędzenia ich mieszkańcom i zabudowy. Jednak w lipcu 1944 roku dowódca AK gen. Komorowski wydał rozkaz zajmowania także dużych miast, który od 21 lipca dotyczył również stolicy, co przyczyniło się także do wybuchu Powstania Warszawskiego. Objęcie akcją większych miast uznano za ważne, by uwiarygodnić Polskie Państwo Podziemne jako gospodarza wobec wkraczającej Armii Czerwonej.

Oficjalnie akcja "Burza" rozpoczęła się 15 stycznia 1944 roku na Wołyniu walkami 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK z Niemcami. Już podczas tych działań widoczne było negatywne stanowisko Sowietów, którzy w trakcie walk rozbrajali jednostki polskie, które musiały przejść przez linię frontu. Mimo to mobilizowano kolejne oddziały, z których największe wyzwały wraz z Armią Czerwoną Wilno. Pomimo pozytywnych efektów wspólnej batalii, kilka dni później NKWD rozbroiło i internowało polskie oddziały. Mimo to AK decydowała się na kontynuację wspólnej walki z Sowietami oraz na samodzielne akcje, w których zajęła kilka ważniejszych miast.

Łącznie akcja "Burza" objęła tereny praktycznie całej II Rzeczypospolitej. Sowietci, chociaż chętnie przyjmowali pomoc AK w walkach z Niemcami, po ich pomyślnym zakończeniu aresztowali, rozbrajali, a często nawet rozstrzeliwali mniejsze oddziały polskie. Aresztowanych żołnierzy przymusowo wcielano do armii Berlinga lub wywożono do obozów w głąb Rosji.

Rozkaz o zakończeniu akcji "Burza" wydał 26 października 1944 roku komendant główny AK gen. Leopold Okulicki "Niedźwiadek". W sumie w akcji wzięło udział ponad 100 tys. żołnierzy. Ok. 20-30 tys. osób zostało wywiezionych w głąb ZSRR, z czego większość nigdy nie wróciła do kraju. Na skutek działań NKWD uwięziono ok. 50 tys. żołnierzy AK uczestniczących w akcji "Burza", głównie za odmowę wstąpienia do armii Berlinga.

Reperkusje akcji odczuła także ludność cywilna, zwłaszcza na dawnych ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej. Miały miejsce liczne pacyfikacje polskich wsi i miasteczek, deportacje Polaków w głąb Rosji oraz grabież polskich dóbr kultury.

PAP. dzieje.pl

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu został powołany 19 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r.

Do zadań Instytutu należy gromadzenie i zarządzanie dokumentami organów bezpieczeństwa państwa, sporządzonymi od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r., prowadzenie śledztw w sprawie zbrodni nazistowskich i komunistycznych, w tym zbrodni popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości, popełnionych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Inne ważne zadania Instytutu, to prowadzenie badań naukowych oraz działalność w zakresie edukacji publicznej. Ustawowym zadaniem IPN jest również poszukiwanie miejsc spoczynku osób poległych w walkach o niepodległość i zjednoczenie Państwa Polskiego, poległych w walce z systemem totalitarnym lub wskutek represji totalitarnych i czystek etnicznych w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Ponadto IPN ma za zadanie prowadzenie działalności związanej z upamiętnianiem historycznych wydarzeń, miejsc i postaci w dziejach walk i męczeństwa narodu polskiego w kraju i zagranicą oraz miejsc walki i męczeństwa innych narodów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 8 listopada 1917 r. do 31 lipca 1990 r. Ustawa o IPN przewiduje udostępnianie dokumentów zgromadzonych w archiwach służb specjalnych PRL osobom, o których organy bezpieczeństwa

państwa zbierały informacje na podstawie celowo gromadzonych danych, w tym w sposób tajny.

Siedziba IPN mieści się w Warszawie przy ul. Janusza Kurtyki 1. Powołanych zostało 11 oddziałów Instytutu we wszystkich miastach, w których funkcjonują sądy apelacyjne (Białystok, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa, Wrocław). W kolejnych 7 miastach (Bydgoszcz, Gorzów Wlkp., Kielce, Koszalin, Olsztyn,

Opole, Radom) powołano delegatury IPN. Instytutem kieruje prezes.

Od 23 lipca 2021 r. prezesem Instytutu Pamięci Narodowej jest wybrany przez Sejm RP dr Karol Nawrocki.

Pierwszym prezesem Instytutu Pamięci Narodowej był w latach 2000–2005 prof. Leon Kieres. Po upływie jego kadencji Sejm 9 grudnia 2005 r. wybrał na to stanowisko dr hab. Janusza Kurtykę, który stał na czele IPN aż do tragicznej śmierci w katastrofie samolotu pod Smoleńskiem 10 kwietnia 2010 r. Do chwili wyboru dr. Łukasza Kamińskiego obowiązki prezesa IPN pełnił dr Franciszek Gryciuk. 10 czerwca 2011 r. Sejm RP wybrał na stanowisko prezesa IPN dr. Łukasza Kamińskiego, który sprawował tę funkcję do 22 Lipca 2016 r. Od 22 lipca 2016 przez pięć lat Instytutem Pamięci Narodowej kierował dr Jarosław Szarek.

Zapraszamy do odwiedzenia strony IPN-u, można się tam zapoznać z szeroką, ciekawą ofertą edukacyjną dla wszystkich.

ipn.gov.pl

Dzień Babci i Dziadka – historia i ciekawostki

W Polsce Dzień Babci obchodzony jest 21 stycznia. Jego tradycja sięga 1964 roku. Wtedy tygodnik „Kobieta i Życie” podjął inicjatywę i ogłosił, że właśnie w tym dniu składamy babciom życzenia. Data szybko przyjęła się w polskich kalendarzach, a historia Dnia Babci spopularyzowała tygodnik.

Dzień Dziadka obchodzimy w Polsce 22 stycznia. Tradycja weszła do polskich zwyczajów zdecydowanie później, bo 14 lat po ogłoszeniu Dnia Babci. To właśnie w 1978 roku Telewizja Polska ogłosiła konkurs na propozycję daty dla tego święta. Dużą popularnością cieszyła się data urodzin Mieczysława Fogga (30 maja), jednak finalnie zdecydowano się na obchodzenie Dnia Dziadka w dzień po Dniu Babci.

Kościół katolicki również w wyjątkowy sposób chciał podkreślić rolę starszych osób w społeczeństwie. W 2021 papież Franciszek ogłosił Światowy Dzień Dziadków i Osób Starszych. Święto to przypada na 23 lipca.

Dzień Babci i Dziadka nie jest świętem międzynarodowym, co oznacza, że na świecie celebrowane jest go w różnych terminach. Nas ta różnorodność fascynuje. Możemy obserwować, jak w różnych zakątkach świata podkreśla się rolę babci i dziadka. Mimo iż daty i sposoby obchodów może być różne, w każdym państwie chodzi o to samo. Bez wątpienia święto dziadków to dzień szacunku do nich, bez względu na szerokość geograficzną.

Stany Zjednoczone i Kanada mają swój odpowiednik Dnia Babci i Dziadka. W odróżnieniu od Polski, tu obchodzi się święto łączone. W krajach anglosaskich obchodzi się Narodowy Dzień Dziadków (ang. National Grandparents Day) w pierwszą niedzielę po święcie pracy. Data ta została zatwierdzona przez kongres i prezydenta Stanów Zjednoczo-

nych w 1978 roku. Święto zyskało nawet symbol (niezapominajkę) oraz swój oficjalny hymn:

Święto dziadków w Wielkiej Brytanii (ang. Grandparents Day) przypada na pierwszą niedzielę października, czyli w 2023 roku na 1 października. Tak jak w przypadku USA i Kanady, dzień ten jest jednodniowy. Obchody wyglądają jednak podobnie jak w Polsce, organizowane są w szkołach przedstawienia dedykowane dziadkom i babciom i spędza się ten czas w gronie rodzinnym.

W Hiszpanii obchodzimy święto dziadków (hiszp. Día del Abuelo) 26 lipca. Święto jest stosunkowo młode, ponieważ obchodzi się je od 1998 roku. Jednym z ciekawych hiszpańskich zwyczajów jest wspólne oglądanie filmu „Abuelos Made in Spain”. Dziadkowie otrzymują również drobne upominki od wnuków.

We Włoszech dzień dziadków (wł. La festa dei nonni) również jest obchodzone jednocześnie i przypada na 2 października. Włosi ustanowili je dopiero w 2005 roku, więc to stosunkowo nowe święto. Włoskie święto babć i dziadków również zostało uhonorowane piosenką. Piosenkarz Walter Bassani napisał i skomponował specjalny utwór „Tu sarai”.

We Francji, podobnie jak w Polsce, obchodzi się dwa odrębne święta. Babcie celebrowane są w pierwszą niedzielę marca, a dziadkowie w pierwszą niedzielę października. Jest to święto ruchome. Obchodzi się jednak w nietypowy sposób. Francuzi wychodzą do kawiarni i spędzają czas ze swoimi dziadkami. Babcie zyskały nawet dedykowaną kawę, a o samych pochodach możemy wyczytać więcej pod nazwą „Mamifestation”. Do rozwoju tej tradycji przyczyniła się do tego popularna w północnej Francji kawa Grand'Mere.

Sopot znany i mniej znany... Willa Hubertus

Znajduje się przy ulicy Abrahama 5. Nazywana jest „perłą secesji”. Podobno zbudowana przez zamożnych Żydów w roku około 1923. Ulica przy której stała willa nazywała się Hubertus Alle – Aleja Hubertusa – stąd nazwa willi. Znajdowały się w niej reprezentacyjne mieszkania na wynajem, na które stać było tylko ludzi bogatych. Jedni z mieszkańców byli zmuszeni uciekać z tego miejsca, kiedy rozpoczęła się wojna. Po wojnie wrócili i mieszkali tutaj aż do śmierci. Inne lokale były wynajmowane różnym osobom.

W czasach PRL willa zaczęła niszczeć. Obecni właściciele wiele lat temu przeprowadzili gruntowny remont i dzisiaj możemy „cieszyć oczy” piękną Willą Hubertus.

*“Bóg nie mógł być wszędzie,
więc stworzył Babcię i Dziadka.”*

**Kochane Babcie,
Drodzy Dziadkowie**
Z okazji Waszego święta
życzymy dużo zdrowia,
wszelkiej pomyślności,
radości, pogody ducha
oraz pociechy z każdej wnuczki
i każdego wnuka.

**Dziękujemy
za troskę,
ciepło
i miłość.**

Zasłyszane w Parafialnej Kawiarence...

Kawa z mlekiem i miodem będzie idealną formą deseru, który dodatkowo wzmocni nasze zdrowie W zimowe, styczniowe dni.

Kawa z miodem to połączenie, które może bardzo pozytywnie nas zaskoczyć. O ile słodzenie kawy cukrem może uchodzić za pewnego rodzaju profanację dobrego naparu, to miód na swój sposób może uszlachetnić kawę.

Miód jest wyjątkową substancją. Ciekawostką na jego temat jest fakt, że miód nigdy się nie psuje i nie pleśnieje, o ile jest dobrze zabezpieczony i nie zawiera żadnych dodatków. Pszczoły zabezpieczają go przed tym procesem. Jak to jest możliwe? Otóż... W ślinie pszczoł jest enzym invertaza, który umożliwia reakcję utleniania glukozy do kwasu glukonowego, w wyniku której powstaje bakteriobójczy nadtlenek wodoru. Miód zawiera w sobie także wiele substancji, które mogą pozytywnie wpływać na nasze zdrowie. Poprawia naszą odporność ze względu na działanie antybakteryjne i przeciwzapalne. Zawiera mnóstwo drogocennych składników odżywczych takich jak wapń, żelazo, magnez, fosfor, potas. Wzmacnia organizm oraz chroni układ oddechowy przed przeziębieniami, czy schorzeniami gardła i zapaleniem zatok. Wspiera także pracę serca i jest pomocny m.in. w leczeniu choroby wieńcowej oraz miażdżycy. Miód leczy też wrzody żołądka i dwunastnicy.

Istnieje wiele różnych rodzajów miodu, a każdy z nich ma swoje specyficzne właściwości prozdrowotne i smakowe.

Zrobienie kawy z miodem to nic trudnego. Do jej przygotowania będziecie potrzebować:

- podwójnego espresso lub kawę z kawiarki;
- ulubionego mleka lub napoju roślinnego;
- łyżeczkę miodu

Do kawy z miodem najlepiej sprawdzi się kawa o klasycznym profilu, bez wysokiej kwasowości. Dobrze łączy się z mlekiem także mieszanka Arabiki z Robustą. Przygotowując kawę z miodem warto dać takiej mieszance szansę. Do ostudzonego espresso lub kawy z kawiarki dodajemy łyżeczkę miodu. Dokładnie mieszamy, upewniając się, że miód jest całkowicie rozpuszczony. Teraz lekko podgrzewamy i spieniamy mleko. Warto pamiętać, aby nie podgrzewać mleka do zbyt wysokiej temperatury, bo nie ulegnie procesowi spieniania. Smacznego!

Do zobaczenia na kawie z mlekiem i miodem w Nowym 2024 Roku!

Zapraszamy!

Z ŻYCIA PARAFII ŚW. ANDRZEJA BOBOLI W SOPOCIE

KRONIKA ROKU 2023

To tylko niektóre wydarzenia z minionego roku. Więcej na www.swbobola.pl

KONCERT KOŁĘD W WYKONANIU ZESPOŁU „INVICTUS” I PRZYJACIELE

W sobotę 7 stycznia 2023 roku w naszym kościele odbył się koncert kołęd i pastorałek. Wystąpił nasz zespół muzyczny „Invictus” z przyjaciółmi, a teksty czytał pan Krzysztof Gordon. Serdecznie dziękujemy wszystkim muzykom i tym, którzy przygotowali to wydarzenie oraz tym, którzy przyjęli nasze zaproszenie na to kolędowe spotkanie.

Skład zespołu: nasze najmłodsze pociechy: Helenka Kowalik Zuzia Łatwis; Wokal: Agnieszka Małkowska, Magda Kałuszyńska, Dorota Kowalik, Kornelia Kosakowska, Joanna Piotrowska; gitara i wokal: Paulina Kałuszyńska; skrzypce i wokal: Zosia Prusik; gitara wokal: Ania Basiukiewicz; Perkusja: Adam Kałuszyński; Piano i wokal: Bartek Cendrowski; teksty pomiędzy śpiewami czytał: Krzysztof Gordon.

KONCERT KOŁĘD I PASTORAŁEK W WYKONANIU CHÓRU DZIECIĘCEGO

W środę 11 stycznia o godz. 19.30 w naszym kościele wystąpił Chór Dziecięcy Sopotckiej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Stanisława Moniuszki. W programie koncertu znalazły się kolędy i pastorałki w aranżacji a capella, solo e tutti, z towarzyszeniem instrumentów perkusyjnych. Prezentacje utworów połączyła prelekcja na temat pochodzenia oraz roli kołęd i pastorałek w polskiej kulturze muzycznej. Mogliśmy usłyszeć m.in.: Hodie Christus natus est, Zdrów bądź Królu Anielski, Przylecieli aniołkowie, Cieszymy się i pod niebiosy, Bądź wesoła Panno czysta, Dzieciątko się narodziło.

KONCERT KOŁĘD W WYKONANIU ZESPOŁU „LES FEMMES”

W niedzielę 15 stycznia 2023 po Mszy św. o godz. 10.30 wystąpił zespół „Les Femmes” (czyt. Le Fam). Jest to zespół muzyki klasycznej. Artystki, które go tworzą są laureatkami muzycznych konkursów krajowych i zagranicznych. Mają na koncie mnóstwo wydarzeń artystycznych w Polsce i za granicą.

Do koncertu został zaproszony Piotr Jamioł, skrzypek, improwizator i dyrygent. W programie znalazły się tradycyjne kolędy polskie, mniej znane staropolskie pastorałki oraz utwory muzyki klasycznej w niecodziennej aranżacji.

KONCERT KOŁĘD W WYKONANIU CHÓRU ŚWIĘTEGO BRATA ALBERTA

W niedzielę 29 stycznia 2023 roku w czasie Mszy świętej o 10.30 gościliśmy w naszym kościele CHÓR ŚWIĘTEGO BRATA ALBERTA z parafii na Gdańskim Przymorzu. Po Mszy świętej odbył się krótki koncert kołęd. Bardzo dziękujemy chórzystom za obecność i uświetnienie naszej niedzielnej liturgii swoim pięknym śpiewem.

Chór przy kościele św. Brata Alberta powstał w październiku 1998 r. Okazją do powstania był przyjazd do Polski Ojca św. Jana Pawła II. Nowopowstały chór śpiewał z zespolonym chórem na sopockim hipodromie na Mszy św. sprawowanej przez Ojca Świętego. Dyrygentem chóru jest Anna Terech, a opiekunem ks. proboszcz Grzegorz Stolczyk.

PARAFIALNE SPOTKANIE OPŁATKOWE

W piątek 6 stycznia 2023 w Uroczystość Objawienia Pańskiego odbyło się spotkanie opłatkowe wszystkich członków grup parafialnych. Do naszej kawiarenki zaprosiliśmy osoby samotne oraz wszystkich, którzy przyjęli nasze zaproszenie i chcieli się spotkać w gronie wspólnoty naszej parafii.

Rozpoczęliśmy po Mszy świętej w kościele, czyli o godz. 19.00 po wspólnej modlitwie i oficjalnych życzeniach, zaśpiewaliśmy kolędę i łamiąc się opłatkiem składaliśmy sobie indywidualnie świąteczne życzenia. Po dłuższej chwili uczestnicy mogli zasiąść przy stole i skosztować wcześniej przygotowanych słodkości. Czas upłynął na radosnych rozmowach oraz na wspólnym kolędowaniu.

„NIEDZIELA RYCERSKA” W NASZEJ PARAFII

W niedzielę 5 marca 2023 roku przeżywaliśmy w naszej parafii „Niedzielę Rycerską”. W tym dniu Rycerze Kolumba przybliżali nam tajemnice jednej z największych organizacji katolickich na świecie. Założona została przez błogosławionego Ks. Michała McGivneya 141 lat temu, w Ameryce. Najbardziej widoczni są w działaniach na rzecz własnej parafii. W naszej diecezji jest ich ponad 300. Rycerze Kolumba troszczą się o potrzebujących, występują w obronie życia, wspierają rodziny, modlą się razem oraz formują siebie i swoich bliskich. W czwartek 23 marca miała miejsce w naszym kościele Ceremonia Miłosierdzia, Jedności i Braterstwa, podczas której szeregi Rycerzy Kolumba powiększyły się o 3 nowych Braci z naszej parafii.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

Rekolekcje Wielkopostne w naszej parafii odbyły się w dniach 12-15 marca 2023. Prowadził je ks. Wojciech Bęben – antropolog, etnograf i etnolog, , werbista, duszpasterz i misjonarz.

Ks. Bęben jest profesorem nauk humanistycznych, specjalizuje się w zagadnieniach z zakresu etnografii Australii i Oceanii; był też wykładowcą w Gdańskim Seminarium Duchownym oraz w Instytucie Archeologii i Etnologii na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego.

Ksiądz profesor w czasie nauk rekolekcyjnych dzielił się swoim doświadczeniem duszpasterskim ukazując nam tajemnice świętości Boga. Mówił także o trudnościach w wierze i o mocy sakramentów, a szczególnie sakramentu pokuty i pojednania. Na zakończenie w kawiarence parafialnej mogliśmy wysłuchać wykładu pt. „Kultura i duchowość ludów Oceanii”.

DROGA KRZYŻOWA ULICAMI SOPOTU

31 marca 2023 roku, czyli w ostatni piątek przed Wielkim Tygodniem ulicami Sopotu przeszła Droga Krzyżowa. Nasze nabożeństwo rozpoczęło się przy papieskim krzyżu na sopockim hipodromie o godz. 19.30, a zakończyło przy kościele św. Andrzeja Boboli.

Wielki Post jest czasem celebrowania tego pięknego nabożeństwa w naszych kościołach, jednak jeden raz w tym szczególnym czasie możemy przeżywać tajemnicę Bożej miłości i naszego zbawienia w jedności sopockich parafii, równocześnie dając świadectwo naszej wiary.

SAKREMANTY WTajemniczenia W WIELKĄ NOC

Tegoroczne Triduum Paschalne mogliśmy przeżywać uczestnicząc w przyjęciu sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego (chrztu, bierzowania i Eucharystii – Pierwszej Komunii) przez dorosłą osobę.

BRACIA Z BRONKSU I BYŁY RABIN Z PARYŻA

Nasza parafia gościła braci franciszkanów ze Wspólnoty Franciszkańskich Braci Odnowy, zwani niekiedy Braćmi z Bronksu. Prowadzili oni w dniach 5-7 maja 2023 rekolekcje w kościele Gwiazdy Morza w Sopocie.

Następnie zorganizowaliśmy spotkanie z byłym rabinem Jean-Marie Élie Setbonem, który opowiedział o swoim nawróceniu i poprowadzi wykład: "Żydowskie spojrzenie na listy św. Pawła i Nowy Testament" 10 maja o godz. 18.30 w auli św. Jana Pawła II w Gdańsku-Oliwie, natomiast w czwartek, 11 maja w naszym kościele podjął temat: "Tajemnica Maryi i jej znaczenie. Komunia życia z Matką Bożą".

SPOTKANIE WSPÓLNOTY KRWI CHRYSYSTUSA

W sobotę 13 maja naszej parafii odbyło się diecezjalne Spotkanie Wspólnoty Krwi Chrystusa. Rozpoczęło się w kościele, a zakończyło się przy suto zastawionym stole w naszej kawiarence. W tym dniu w gościliśmy ks. Filipa Piętę ze Zgromadzenia Misjonarzy Krwi Chrystusa, który również w niedzielę głosił Słowo Boże i wprowadzał nas w duchowość wspólnoty. Wspólnota Krwi Chrystusa gromadzi się co tydzień w czwartek o 19.00 w salce. Opiekunem grupy w naszej parafii jest ks. Jacek Michalak. Członkowie wspólnoty praktykują modlitwę do Krwi Chrystusa (najczęściej koronkę i litanie) osobistą i wspólnotową; regularnie uczestniczą w Eucharystii, regularnie czytają i rozważanie Pisma Świętego, a także podejmują praktykę „Słowa Życia”.

MSZA ŚWIĘTA ODPUSTOWA KU CZCI ŚW. ANDRZEJA BOBOLI

We wtorek 16 maja 2023 obchodziliśmy Uroczystość Świętego Andrzeja Boboli, patrona Polski i naszej sopockiej parafii. Mszy świętej odpustowej o godz. 18.00 przewodniczył ks. Andrzej Gowkielewicz, marianin pracujący od kilki lat w Wietnamie. Obecni byli także kapłani naszego dekanatu, ks. Tyberiusz oraz parafianie, przedstawiciele wspólnoty Maranatha i goście.

Dziękujemy wszystkim, którzy zaangażowali się w liturgię wraz z ministrantami i naszym zespołem oraz za przygotowanie poczęstunku w kawiarence parafialnej.

MINISTRANCKI I RODZINNY SPŁYW KAJAKOWY

W sobotę 20 maja 2023 grupa ministrantów i lektorów wraz z rodzicami i rodzeństwem wyruszyła na szlak kajakowy. Zaplanowaliśmy spływ rzeką Wierzyca na odcinku Czarnocin (za Skarszewami), aż do miejscowości Kręski Młyn (przed Starogardem Gdańskim), jednak zakończyliśmy naszą kajakową przygodę przy ognisku w miejscowości Bączek.

Rzeka Wierzyca ma źródła na Pojezierzu Kaszubskim, płynie w kierunku południowo-wschodnim, aby spłynąć całą rzeką potrzeba ok 8 dni. W jej biegu są liczne elektrownie wodne i zamki. Uchodzi do Wisły w okolicach miasta Gniew.

PROCESJA BOŻEGO CIAŁA

W czwartek 8 czerwca obchodziliśmy Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. W tym dniu o godz. 9.00 przy kościele św. Michała Archaniola w Sopocie rozpoczęła się procesja eucharystyczna ulicami naszego miasta. Przy kościele św. Jerzego celebrowana była Msza święta polowa. Ostatni ołtarz usytuowany był przy naszym kościele. Dziękujemy wszystkim, którzy w uczestniczyli w procesji eucharystycznej. Szczególne wyrazy wdzięczności kierujemy do osób, które pomogły nam utworzyć tegoroczny ołtarz przy naszym kościele i zaangażowały się w czasie procesji. Dziękujemy również wszystkim, którzy w uczestniczyli w procesji eucharystycznej w Oktawie Bożego Ciała: dziękujemy służbie liturgicznej, dzieciom i rodzicom, niosącym chorągwie oraz wszystkim z liczny udział.

"NIEWIASTA EUCHARYSTII" - MONSTRANCJA FATIMSKA W SOPOCIE

Od 30 kwietnia do 5 maja w naszej parafii gościliśmy "Niewiastę Eucharystii" - Monstrancję Fatimską, która od 2017 roku pielgrzymuje po Polsce w intencji Pokoju i Pojednania - pokoju na świecie, ale i w naszych domach i sercach.

Pielgrzymce towarzyszy zbiórka na utrzymanie jedynej hospicjum dla dzieci i dorosłych na Litwie, które w Wilnie prowadzi polska siostra Michaela Rak. Kwesta połączona ze świadectwami o cudach w hospicjum w Wilnie miała miejsce w niedzielę 30 kwietnia. Na ten cel zebraliśmy 11 727 zł

KONCERT BIŁORUSKIEGO ZESPOŁU

W niedzielę 2 lipca w naszym kościele po Mszy Świętej o 10.30 miał miejsce dziękczynny koncert białoruskiego zespołu katolickiego „Ad Dei Gloriam” pod hasłem «GŁOS PRAWDZIWEJ BIAŁORUSI». W trakcie koncertu mogliśmy usłyszeć : „Rewe ta stogne Dnibr szyroki” - symbol walki ukraińskiej, „Magutny Boża” (Boże Wszechmocny) - nieoficjalny hymn religijny białoruskiego ruchu narodowego. Członkowie Zespołu pochodzą z kościoła pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Mińsku. Zespół „Ad Dei Gloriam” jest tercetem męskim śpiewającym a cappella. Panowie są profesjonalnymi śpiewakami po studiach wokalnych na Akademii Muzycznej w Mińsku. Obecnie są zmuszeni żyć poza Białorusią. Zespół śpiewa po polsku, łącznie i białorusku, a jego repertuar obejmuje między innymi utwory takie jak: Maria Regina Mundi, Polonez, Ave Maria.

KS. MAREK BAŁWAS – KAPŁAN NA „CZTERECH KÓŁKACH”

W niedzielę 9 lipca 2023 gościliśmy w naszym kościele ks. Marka Bałwasa, kapłana poruszającego się na wózku inwalidzkim. Ks. Marek Bałwas urodził się w roku 1970, ukończył Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku. Świecenia kapłańskie przyjął w 1998 r. Studiował teologię duchowości na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Był pomysłodawcą muzycznych spotkań z Bogiem w diecezji włocławskiej pod nazwą „Przystanek Jezus”. W 2003 r. uległ wypadkowi, na skutek którego porusza się na wózku inwalidzkim. Ksiądz Marek Bałwas jest duszpasterzem młodzieży - corocznie prowadzi rekolekcje w różnych miejscach kraju, opiekuje się także grupą osób niepełnosprawnych z diec. włocławskiej „Bartymeusz”. Obecnie mieszka w Ciechocinku.

WYSTAWA O BŁ. KS. JERZYM POPIEŁUSZCE

W niedzielę 23 lipca gościliśmy w naszej parafii świeckiego promotora kultu bł. ks. Jerzego Popiełuszki, p. Marka Kędziorka, który przez słowo świadectwa przybliżył nam osobę i duchowe dziedzictwo Męczennika naszych czasów. W tym dniu mogliśmy obejrzeć w naszym kościele przejmującą wystawę poświęconą księdzu Popiełuszce oraz można było nabyć oryginalne nagrania 16 całych kazań ks. Jerzego, wydanych na płytach.

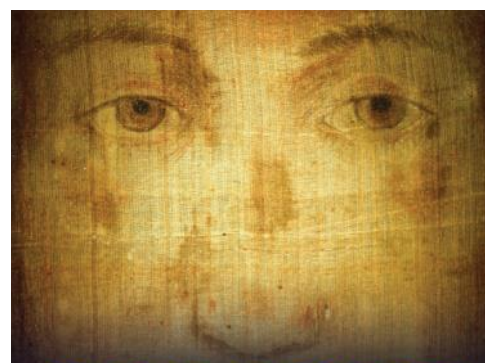
WSPÓLNE WYJŚCIA DO MULTIKINA W SOPOCIE NA FILMY

W środę 14 czerwca w Multikinie w Sopocie obejrzelśmy film pt. „Niebo nie może czekać. Historia Carla Acutisa”. Opowiada on o zmarłym kilkanaście lat temu nastolatku, który w roku 2020 został ogłoszony błogosławionym i jest patronem młodzieży i Internetu

W czwartek 27 lipca mogliśmy zobaczyć dzieło poświęcone przejmującej historii rodziny Ulmów.

W środę 4 października 2023 obejrzelśmy wspólnie film „Sound of Freedom” (Dźwięk wolności) - historię Tima Ballarda (w tej roli znany z Pasji Jim Caviezel), który poświęca życie ratowaniu dzieci przed losem gorszym niż śmierć.

W środę 25 października 2023 zorganizowaliśmy wspólne wyjście do Multikina w Sopocie na film "Oblicze Jezusa".

WIECZORY MUZYCZNE U ŚWIETEGO ANDRZEJA BOBOLI

Od 12 lat w naszym kościele odbywają się koncerty muzyczne w czasie wakacji w poniedziałki o godz. 19.00. Oprócz wymienionych poniżej koncertów mieliśmy okazję usłyszeć: **26.06.2023** - koncert uczniów i absolwentów ZSM Gdańsk Wrzeszcz; **10.07.2023** - "Pod patronatem św. Andrzeja Boboli o pojednanie" Lidia Trojanowska - śpiew, Tadeusz Trojanowski - fortepian, kompozytor; **17.07.2023** - Mirosław Pachowicz - fagot, Elżbieta Rosińska - akordeon; **24.07.2023** - Trio Sopot: Małgorzata Skorupa - skrzypce, Anna Sawicka - wiolonczela, Elżbieta Rosińska - akordeon; **31.07.2023** - Katarzyna Bąkowska - skrzypce, Franciszek Jasionowski - fortepian, Trio Sopot oraz **25.09.2023** - W 160 rocznicę Powstania Styczniowego.

ROCZNICA POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Koncert 1.08.2023 w rocznicę Powstania Warszawskiego. Losy polskich chemików w czasie Powstania Warszawskiego. Sonata na 2 skrzypiec i B. C. Szarzyńskiego w przestrzennym ustawieniu artystów poniedziałkowego koncertu, Serenada polskiego skrzypka i kompozytora Richarda Czerwonki i inne utwory.

Wspaniałe artystki młodego i najmłodszego pokolenia wypełniły dźwiękami przestrzeń kościoła pw. św. Andrzeja Boboli 28.08.2023. Harfistka Urszula Hazuka i prosto z wakacyjnych kursów, a przed konkursami skrzypaczka Zoja Syguda (absolwentka PSM I st. w Wejherowie w klasie mgr Piotra Bukowskiego, od września uczennica Szkoły Muzycznej I i II st. im. Zygmunta Noskowskiego w Gdyni w klasie prof. Małgorzaty Skorupy). Wspaniały program, świetne wykonania! Spotkanie koncertowe było kontynuowane w gościnnej kawiarence parafii św. Andrzeja Boboli Sopot.

Ostatni koncert odbył się 25 września 2023 i był poświęcony Powstaniu Styczniowemu.

AKORDEON I FLET

7.08.2023

Yun Yang
(flet)

Elżbieta Rosińska
(akordeon),
Maciej Kacprzak
(akordeon)

„SZEPTY PANA BOGA”

Niezwykły koncert 14 sierpnia 2023 r. Mo nodram "Szepty Pana Boga" w wykonaniu Macieja Gąsiorka i z oprawą muzyczną Trio Sopot w obiektywie Tomasza Przechlewskiego. Wielka poezja ks. Janusza St. Pasierba, wielka sztuka aktorska! Dziękujemy publiczności za liczne przybycie i gorące przyjęcie! Maciej Gąsiorek wybudził ogromne uznanie.

"TUWIM I NIE TYLKO..."

Na kolejnym „Wieczorze Muzycznym” 21 sierpnia 2023 pan Dariusz Wójcik wyczarował strofy: A pan słowik słodko ćwierka: "Wybacz moje złoto, ale wieczór taki piękny, że szedłem piechotą!" I wspominając słowikowi spóźnienie "na dziewięta" przeniósł nas wraz z Katarzyną Bąkowską, Anną Sawicką i Elżbietą Rosińską w świat najsłynniejszych i najpiękniejszych tang.

21.08.2023 - "Tuwim i nie tylko.." Dariusz Wójcik - bas, Duo Sopot, Katarzyna Bąkowska - skrzypce.

HARFA I SKRZYPCE

SPOTKANIE Z PANIĄ ELŻBIETĄ RUMAN

W niedzielę 6 sierpnia 2023 gościliśmy Panią Elżbietą Ruman. Przez cały dzień mieliśmy możliwość spotkania z autorką książki "Lecznicza moc natury według Hildegardy z Bingen", zakpić książkę z dedykacją, a o 20.00 odbył się wykład Pani Elżbiety pt: "Opowieść o Hildegardzie z Bingen - najbardziej niezwykłej kobiecie średniowiecza".

Elżbieta Ruman jest dziennikarką i publicystką, autorką wielu programów telewizyjnych i filmów oraz audycji radiowych. W swojej reporterskiej pracy szuka dobra i stara się je ukazywać światu. Od 2006 roku, zafascynowana dziełem św. Hildegardy z Bingen, kroczy jej śladami, aby zgłębiać i przekazywać niezwykłą wiedzę tej średniowiecznej Doktor Kościoła. Jest założycielką Centrum św. Hildegardy z Bingen w Józefowie, gdzie można znaleźć nie tylko wszelkie opisywane przez Hildegardę sycyfiki, ale też zakosztować jej wiedzy.

ODPUST W KAPLICY WNIĘBOWZIĘCIA NAMP

Uroczystość Wniebowzięcia Matki Bożej to także święto naszej zabytkowej kaplicy. Z tej racji będziemy mogli skorzystać z łaski odpustu. Zapraszamy do odwiedzenia kaplicy i modlitwy w ciągu dnia. W kaplicy została odprawiona Msza św. o godz. 19.00 zakończona Apelem Jasnogórskim.

Dziękujemy Akcji Katolickiej za przygotowanie 15 sierpnia słodkiego poczęstunku z racji patronalnego święta naszej kaplicy. Dziękujemy również za wszelkie ofiary na remont naszej kaplicy składane na tacę, do skarbonki i na konto bankowe. Dzięki dotacji rządowej na wiosnę rozpoczniemy gruntowny remont tej najstarszej sopockiej świątyni.

SPOTKANIE Z PANIĄ MONIKĄ GÓRSKĄ

W niedzielę 20 sierpnia 2023 w naszym kościele gościliśmy Panią Monikę Górską, która przyjechała do nas z książką pt. „Zaufaj”. To nie jest zwykła książka, To wybór opowieści z życia wziętych, choć nie ludzką ręką pisanych. Autorka kiedyś w Telewizji Polskiej opowiadała historie innych. Potem zaczęła uczyć innych, jak opowiadać swoje. Teraz w książkach opowiada też własne historie, choć nie tylko ludzką ręką pisane. Jest mamą, mentorką, trenerką, wykładowczynią, dziennikarką, reżyserką 160 filmów, wielokrotnie nagradzanych na świecie.

WYCIEZKA MINISTRANTÓW DO OLIWSKIEGO ZOO

Nie trzeba wyjeżdżać do Afryki czy Azji, żeby zobaczyć na żywo słonia, żyrafę czy krokodyla i wystarczy tylko kilkanaście minut samochodem by znaleźć się w niezwykłym świecie pośród morenowych wzgórz Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Nasze oliwskie zoo jest jednym z piękniejszych ogrodów zoologicznych ze względu na swoją lokalizację. Warto więc co jakiś czas wybrać się na mały spacer po wielkim świecie. Grupa ministrantów, która skorzystała z zaproszenia na krótką wycieczkę dzieli się kilkoma zdjęciami z wakacyjnej wyprawy, które dostępne są na naszej stronie internetowej www.swbobola.pl.

INDONEZJA Z BLISKA Z TADEUSZE BIECKIM

W niedzielę 3 września 2023 o godz. 19.00 w naszej parafialnej kawiarence odbyło się spotkanie z Panem Tadeuszem Biedzikim - pisarzem i podróżnikiem. Tym razem mogliśmy wysłuchać opowieści o współczesnej Indonezji, w której Dajakowie - łowcy głów wciąż ścinają wrogom głowy i zjadają ich serca, Toradżowie grzebią zmarłych wiele lat po śmierci, a wcześniej mieszkają z trupami, kilka lat po pogrzebie wyjmują z trumien i spacerują z nimi, zaś Papuasi zabijają i zjadają ludzi w najdzikszej dżungli świata, bo to stanowi sens ich życia. A także o unikalnej wielkanocnej procesji morskiej, polowaniu z harpunami na wieloryby, górnikach wydobywających siarkę z krateru wulkanu, swojej walce z wodzem Dajaków, ucieczce przed smokiem z Komodo i kawie po sto dolarów za filizankę. Opowieść ubarwią niesamowite, szokujące zdjęcia. Przez cały dzień będzie można było nabyć książki pana Tadeusza wraz z dedykacją.

NA POMOC PRZEŚLADOWANYM CHRZEŚCIJANOM

W niedzielę 17 września mieliśmy możliwość spotkania z Magdaleną Kaszubą, prelegentką Open Doors – międzynarodowej organizacji pomagającej prześladowanym chrześcijanom w ponad 70 krajach świata. Ta organizacja co roku publikuje Światowy Indeks Prześladowań, gdzie wskazuje państwa, w których trwanie w wierze chrześcijańskiej jest ekstremalnie niebezpieczne. W tych państwach nie ma wolności wyznania, co może objawiać się we wszystkich obszarach życia: począwszy od braku możliwości posiadania Pisma Świętego i innych symboli religijnych, przemocy fizycznej, a skończywszy na dyskryminujących zapisach ustaw czy braku możliwości podjęcia dobrej pracy. Przedstawicielka Open Doors krótko opowiedziała nam historię jednej z 360 milionów osób prześladowanych z powodu wiary w Jezusa Chrystusa. Wskazała gdzie i jakiej pomocy potrzebują ofiary prześladowań oraz ich intencje modlitewne.

PARAFIALNY PIKNIK W CHACIE GOŁĘBIEWO

W sobotę 23 września odbył się piknik dla parafialnych wspólnot, co było okazją nie tylko do pożegnania z latem, ale do integracji.

W „Leśnej Chatce” w Gołębiewie, wśród drzew i bogactwa zieleni; na świeżym powietrzu i w wolnej przestrzeni, z dala i w ciszy od zgiełku dnia codziennego.

Piknik parafialny wspianały był dziś naszym szczególnym udziałem. Dziękujemy wszystkim za miło spędzony czas, za radość spotkania, za obecność wszystkich nas. „Leśna Chatka”, a w niej nasze dziś biesiadowanie w sercach naszych i w pamięci na zawsze pozostanie. Dziękujemy i do zobaczenia!

Ewarysta Zawacka

WSPIERAMY DOMY DZIECKA W KAZACHSTANIE

W ramach kończącego się tygodnia misyjnego gościmy w niedzielę 29 października Arinę (Ariszę) z Kazachstanu. Arina jest wychowanką domu dziecka prowadzonego przez księdza Artura Zarasia, proboszcza Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Kapszagaju w Kazachstanie. Parafia prowadzi kilka domów dziecka, które utrzymują i po katolicku jest wychowywanych około 50 dzieci. Ks. Arturowi pomagają siostry Służebniczki Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, świeccy wychowawcy i wolontariusze.

Arina w czasie każdej Mszy św. w naszym kościele daje świadectwo o tym pięknym dziele, z którego wyrosła, mówi o warunkach życia i o trudnościach wyznawania wiary w Kazachstanie. Arina rozprowadza kalendarze, będące cegiełką na wsparcie domów dziecka w Kapszagaju.

ZESPÓŁ "ZBRUCZ" Z UKRAINY

W niedzielę 19 listopada gościliśmy w naszym kościele przedstawicieli zespołu „Zbrucz” z Tarnopola z Ukrainy. Muzycy zachwycali śpiewem i grą na instrumentach - na co dzień pracują w filharmonii. Mogliśmy usłyszeć m.in. pieśni: „Pójdź do Jezusa”, „Czarna Madonna”, „Być bliżej Ciebie chcę”, a także wysłuchać krótkiego koncertu po każdej Mszy św. Artyści przywieźli także płyty CD zespołu i upominki wykonane z drzewa. Upominki zrobiły dzieci, których rodzice zginęli w czasie wojny. Można było wziąć te upominki i złożyć ofiarę.

Zebrane środki zostały zbierane jako pomoc dla obrońców Ukrainy przez zakup ciepłych ubrań oraz dla potrzebujących dzieci ze wschodniej Ukrainy, które ucierpiały wskutek wojny w rejonie Donbasu.

Miesięcznik „Barka” redaguje zespół Akcji Katolickiej pod opieką ks. Wojciecha Lange
Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Boboli, ul. Powstańców Warszawy 15, 81-718 Sopot
Kontakt: tel. 58 551 50 03 www.swbobola.pl email: swbobola@gmail.com
Nr konta: 95 1240 1242 1111 0010 7801 6812 - na cele kultu religijnego